

Consiliul Local
SECRETARUL GENERAL MUNICIPIULUI PAȘCANI
PROIECT DE HOTĂRÂRE
Nr. 163
An 2024 Lună 09 Zi 24

PROIECT

HOTĂRÂREA Nr. ____/____.____.2024

privind aprobarea achiziționării serviciilor de consultanță, asistență și reprezentare juridică a Unității Administrativ Teritoriale Municipiul Pașcani în dosarul nr. 5594/99/2021* avand ca obiect: acțiune în constatare declinat, Rejudecare – Apel, în care MUNICIPIUL PAȘCANI are calitatea de Apelant Intimat in contradictoriu cu SC LEGUME S.A. PAȘCANI - PRIN ADMINISTRATOR JUDICIAR C.I.I. FILIP A. SANDA în calitate de Intimat Apelant.

Având în vedere referatul de aprobare înregistrat sub nr. 24274/24.09.2024 întocmit de Primarul Municipiului Pașcani, în calitate de inițiator al proiectului de hotărâre;

Având în vedere Raportul întocmit de Serviciul Administratie Publica si Compartimentul Juridic și Contencios din cadrul aparatului de specialitate al Primarului municipiului Pașcani, înregistrat sub nr. 24275/24.09.2024;

Având în vedere Raportul întocmit de Compartimentul Juridic și Contencios din cadrul aparatului de specialitate al Primarului municipiului Pașcani, înregistrat sub nr. 23620/17.09.2024;

Având în vedere prevederile art. 111 din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare;

Având în vedere dispozițiile art. 96 alin. (1), (2) și (3) și art. 109 alin. (1), (2) și (3) din OUG 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare;

Având în vedere dispozițiile art. I. alin. (2) din OUG nr. 26/2012 privind unele măsuri de reducere a cheltuielilor publice și întărirea disciplinei financiare și de modificare și completare a unor acte normative;

Avand in vedere Decizia civila nr. 2600/29.11.2023 pronuntata de catre Înalta Curte de Casație și Justiție in dosarul susamintit, prin care a fost admis recursul declarat de SC LEGUME S.A. PAȘCANI - PRIN ADMINISTRATOR JUDICIAR C.I.I. FILIP A. SANDA si casata decizia recurata;

Având în vedere Rapoartele de avizare ale următoarelor comisii de specialitate din cadrul Consiliului Local al Municipiului Pașcani :

- Comisia de prognoze economico-sociale, buget, finanțe, industrie, agricultură, silvicultură, prestări servicii, comerț și IMM-uri, programe europene, atragere de fonduri structurale și relații externe, înregistrat sub nr. ____/____.____.2024;

- Comisia juridică, ordine publică, drepturile omului și libertăți cetățenești, înregistrat sub nr. ____/____.____.2024;

Având în vedere dispozițiile Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicata, cu modificările și completările ulterioare;

În temeiul art. 139 alin. (1) și art. 196, alin. (1) lit. a) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57 privind Codul Administrativ,

HOTĂRĂȘTE:

Art.1. Se aprobă achiziționarea serviciilor de consultanță, asistență și reprezentare juridică a Unității Administrativ Teritoriale Municipiul Pașcani în dosarul nr. 5594/99/2021* avand ca obiect: acțiune în constatare declinat, Rejudecare – Apel, în care MUNICIPIUL PAȘCANI are calitatea de Apelant Intimat in contradictoriu cu SC LEGUME S.A. PAȘCANI - PRIN ADMINISTRATOR JUDICIAR C.I.I. FILIP A. SANDA in calitate de Intimat Apelant.

Art.2. Cheltuielile necesare în vederea ducerii la îndeplinire a prezentei hotărâri vor fi suportate din bugetul local de venituri și cheltuieli al Unității Administrativ Teritoriale Municipiului Pașcani aferent anului 2024.

Art.3. Se împuternicește Primarul Municipiului Pașcani domnul Marius Nicolae Pintilie in vederea promovarii procedurilor de achizitie a serviciilor de consultanta, asistenta si reprezentare juridica aprobate potrivit art. 1 si pentru a semna un contract de servicii juridice cu un avocat înscris în Tabloul avocaților.

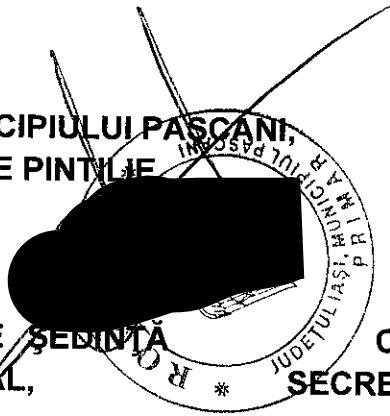
Art. 4. Serviciul administrație publică va comunica în copie prezenta hotărâre:

- Instituția Prefectului județului Iași;
- Primarul Municipiului Pașcani;
- Compartimentul Juridic și Contencios;
- Direcția economică.

Inițiator,

**PRIMARUL MUNICIPIULUI PAȘCANI,
MARIUS NICOLAE PINTILIE**

**PREȘEDINTE DE ȘEDINȚĂ
CONSILIER LOCAL,**

**CONTRASEMNEAZĂ PENTRU LEGALITATE
SECRETARUL GENERAL MUNICIPIULUI PAȘCANI,
JITARU IRINA**

ROMÂNIA
JUDEȚUL IAȘI
UNITATEA ADMINISTRATIV TERITORIALA MUNICIPIUL PAȘCANI
PRIMARUL MUNICIPIULUI PAȘCANI

Nr. 24274/124.003.2024

NR: 24274

DATA: 24/09/2024

COD: 1A37E

– REFERAT DE APROBARE –

Referitor: Proiect de hotărâre privind aprobarea achiziționării serviciilor de consultanță, asistență și reprezentare juridică a Unității Administrativ Teritoriale Municipiul Pașcani în dosarul nr. 5594/99/2021* avand ca obiect: acțiune în constatare declinat, Rejudecare – Apel, în care MUNICIPIUL PAȘCANI are calitatea de Apelant Intimat in contradictoriu cu SC LEGUME S.A. PAȘCANI - PRIN ADMINISTRATOR JUDICIAR C.I.I. FILIP A. SANDA în calitate de Intimat Apelant.

Având în vedere prevederile art. 111 din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare;

Având în vedere dispozițiile art. 96 alin. (1), (2) și (3) și art. 109 alin. (1), (2) și (3) din OUG 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare;

Având în vedere dispozițiile art. I. alin. (2) din OUG nr. 26/2012 privind unele măsuri de reducere a cheltuielilor publice și întărirea disciplinei financiare și de modificare și completare a unor acte normative;

Având în vedere Raportul întocmit de Compartimentul Juridic și Contencios din cadrul aparatului de specialitate al Primarului municipiului Pașcani, înregistrat sub nr. 23620/17.09.2024;

Avand in vedere Decizia civila nr. 2600/29.11.2023 pronuntata de catre Inalta Curte de Casație și Justiție in dosarul susamintit, prin care a fost admis recursul declarat de SC LEGUME S.A. PAȘCANI - PRIN ADMINISTRATOR JUDICIAR C.I.I. FILIP A. SANDA si casata decizia recurata;

Avand in vedere faptul ca, cauza a fost trimisa spre rejudecare la Curtea de Apel Iasi, consider ca se impune contractarea serviciilor de de consultanță, asistență și reprezentare juridică a Unității Administrativ Teritoriale Municipiul Pașcani;

Luând în considerare numărul mare de litigii în curs aflate pe rolul instanțelor de judecată respectiv un număr de 204 litigii în curs raportat la numărul funcționarilor angajați în cadrul Compartimentului Juridic și Contencios;

Tinand cont de faptul că, în cadrul Compartimentului Juridic și Contencios din cadrul aparatului de specialitate al Primarului Municipiului Pașcani sunt angajați, în prezent, doi funcționari din numărul total de 4 (patru) posturi aprobat conform Hotărârii Consiliului Local al municipiului Pașcani nr. 90/31.05.2021 privind aprobarea organigramei

și a statului de funcții pentru aparatul de specialitate al Primarului municipiului Pașcani și instituțiile și serviciile publice de interes local din subordinea Consiliului Local al municipiului Pașcani, cu modificările și completările ulterioare;

În acest sens preciez că activitatea din cadrul compartimentului nu poate fi acoperită, motivat de complexitatea și volumul activităților ce sunt necesare a se desfășura pentru buna funcționare a acestuia.

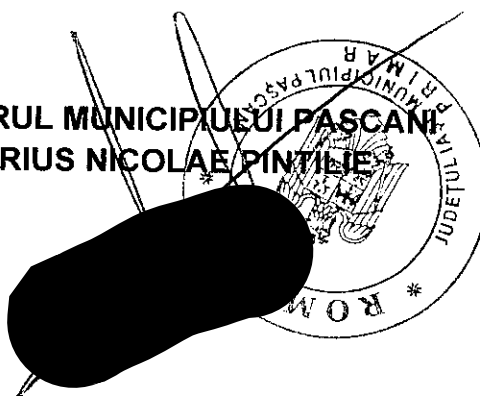
În concret, este vorba de formularea cererilor de chemare în judecată la sesizarea direcțiilor, serviciilor, birourilor din cadrul aparatului specialitate al Primarului Municipiului Pașcani, a întâmpinărilor la acțiunile înregistrate pe rolul instanțelor judecătorești, comunicarea către instanțele de judecată a răspunsurilor la solicitările înaintate, formularea și înaintarea căilor de atac îndreptate împotriva sentințelor judecătorești pronunțate în dosarele în care autoritățile administrative sunt părți, ținerea evidenței tuturor dosarelor aflate pe rolul instanțelor judecătorești, obținerea hotărârilor judecătorești cu mențiunea "definitivă" și investirea lor cu titlu executoriu în vederea întocmirii dosarelor de executare, precum și arhivarea acestora, întocmirea proiectelor de hotărâri ale Consiliului Local al Municipiului Pașcani și de dispoziții ale Primarului Municipiului Pașcani specifice domeniului de activitate, precum și rapoartelor de specialitate în domeniul de activitate al compartimentului pentru proiectele de hotărâri, în vederea promovării lor în Consiliul Local al Municipiului Pașcani;

De asemenea, activitatea compartimentului presupune și asigurarea consilierii juridice a direcțiilor, serviciilor, compartimentelor din cadrul aparatului de specialitate al primarului, soluționarea corespondenței primite prin intermediul registraturii și direct de la direcțiile, serviciile, birourile, compartimentele din cadrul aparatului de specialitate al Primarului Municipiului Pașcani și încadrarea în termenele prevăzute de lege în vederea formulării răspunsurilor, cu acordul conducerii executive, la sesizări, reclamații, petiții, cereri și contestații.

O altă activitate extrem de importantă desfășurată la nivelul compartimentului este cea de întocmire a proiectelor contractelor de achiziții publice pentru care au fost demarate proceduri și avizarea din punct de vedere al legalității, a contractelor încheiate de Municipiul Pașcani cu persoane fizice și juridice.

Tinând cont de cele invocate anterior, înaintez Consiliului Local al Municipiului Pașcani spre dezbatere și aprobare Proiectul de Hotărâre privind aprobarea achiziționării serviciilor de consultanță, asistență și reprezentare juridică a Unității Administrativ Teritoriale Municipiul Pașcani în dosarul nr. 5594/99/2021* avand ca obiect: acțiune în constatare declinat, Rejudecare – Apel, în care MUNICIPIUL PAȘCANI are calitatea de Apelant Intimat in contradictoriu cu SC LEGUME S.A. PAȘCANI - PRIN ADMINISTRATOR JUDICIAR C.I.I. FILIP A. SANDA in calitate de Intimat Apelant.

PRIMARUL MUNICIPIULUI PAȘCANI
MARIUS NICOLAE PINTILIE

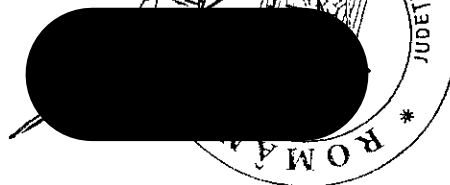

NR: 24275
DATA: 24/09/2024
COD: 19382

ROMÂNIA
JUDEȚUL IAȘI
MUNICIPIUL PAȘCANI

Nr. 24275/24.09.2024

SE APROBĂ
PRIMARUL MUNICIPIULUI PAȘCANI,
MARIUS NICOLAE PINTILIE

- R A P O R T -

Referitor: Proiectul de hotărâre privind aprobarea achiziționării serviciilor de consultanță, asistență și reprezentare juridică a Unității Administrativ Teritoriale Municipiul Pașcani în dosarul nr. 5594/99/2021* având ca obiect: acțiune în constatare declinat, Rejudecare – Apel, în care MUNICIPIUL PAȘCANI are calitatea de Apelant Intimat în contradictoriu cu SC LEGUME S.A. PAȘCANI - PRIN ADMINISTRATOR JUDICIAR C.I.I. FILIP A. SANDA în calitate de Intimat Apelant

Având în vedere referatul de aprobare înregistrat sub nr. 24275/24.09.2024, întocmit de Primarul Municipiului Pașcani, MARIUS NICOLAE PINTILIE, în calitate de inițiator al proiectului de hotărâre;

Având în vedere dispozițiile art. 96 alin. (1), (2) și (3) și art. 109 alin. (1), (2) și (3) din OUG 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora:

„Art. 96

Personalitatea juridică a unităților administrativ-teritoriale

(1) *Unitățile administrativ-teritoriale sunt persoane juridice de drept public, cu capacitate juridică deplină și patrimoniu propriu.*

(2) *Unitățile administrativ-teritoriale, precum și subdiviziunile administrativ-teritoriale sunt subiecte juridice de drept fiscal, titulare ale codului de înregistrare fiscală și ale conturilor deschise la unitățile teritoriale de trezorerie, precum și la unitățile bancare.*

(3) *Unitățile administrativ-teritoriale sunt titulare ale drepturilor și obligațiilor ce decurg din contractele privind administrarea bunurilor care aparțin domeniului public și privat în care acestea sunt parte, precum și din raporturile cu alte persoane fizice sau juridice, în condițiile legii.*

„Art. 109

Reprezentarea în justiție a unităților administrativ-teritoriale

(1) *Reprezentarea în justiție a unităților administrativ-teritoriale se asigură de către primar sau de către președintele consiliului județean.*

(2) *Primarul sau președintele consiliului județean sta în judecată în calitate de reprezentant legal al unității administrativ-teritoriale, pentru apărarea drepturilor și intereselor legitime ale acesteia, și nu în nume personal.*

(3) *Atribuția de reprezentare în justiție poate fi exercitată în numele primarului sau, după caz, al președintelui consiliului județean de către consilierul juridic din aparatul de specialitate ori de către un avocat angajat în condițiile legii.*

Având în vedere dispozițiile art. I. alin. (1) și (2) din OUG nr. 26/2012 privind unele măsuri de reducere a cheltuielilor publice și întărirea disciplinei financiare și de modificare și completare a unor acte normative care stipulează următoarele:

„Art. I

(1) *Autoritățile și instituțiile publice ale administrației publice centrale și locale, indiferent de modul de finanțare și subordonare, societățile naționale, companiile naționale și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, precum și regiile autonome care au în structura organizatorică personal propriu de specialitate juridică nu pot achiziționa servicii juridice de consultanță, de asistență și/sau de reprezentare.*

(2) În situații temeinic justificate, în care activitățile juridice de consultanță, de asistență și/sau de reprezentare, necesare autorităților și instituțiilor publice prevăzute la alin. (1), nu se pot asigura de către personalul de specialitate juridică angajat în aceste entități, pot fi achiziționate servicii de această natură, în condițiile legii, numai cu aprobarea:

a) ordonatorilor principali de credite pentru autoritățile și instituțiile publice ale administrației publice centrale;

b) consiliilor locale, consiliilor județene sau Consiliului General al Municipiului București, după caz, pentru autoritățile și instituțiile publice ale administrației publice locale.

Având în vedere prevederile art. 111 din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare, care stipulează următoarele:

“Servicii sociale și alte servicii specifice

Art. 111

(1) *Procedura de atribuire prevăzută la art. 68 alin. (1) lit. h), aplicabilă în cazul serviciilor sociale și al altor servicii specifice prevăzute în anexa nr. 2, este o procedură proprie, autoritatea contractantă având obligația respectării principiilor prevăzute la art. 2 alin. (2).*

(2) *În aplicarea dispozițiilor alin. (1), în cazul achizițiilor a căror valoare estimată este egală sau mai mare decât pragul valoric prevăzut la art. 7 alin. (1) lit. d), autoritatea contractantă are următoarele obligații suplimentare:*

a) *de a-și face cunoscută intenția de a achiziționa respectivele servicii fie prin publicarea unui anunț de participare, fie prin intermediul unui anunț de intenție valabil în mod continuu;*

b) *de a publica un anunț de atribuire a contractului.*

(3) *Anunțurile prevăzute la alin. (2) se publică cu respectarea formularului standard stabilit de Comisia Europeană în temeiul dispozițiilor art. 51 din Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile publice și de abrogare a Directivei 2004/18/CE și conțin informațiile prevăzute în anexa V, respectiv în partea H, I sau J din respectiva directivă.*

(4) *Alternativ publicării unor anunțuri de atribuire individuale, autoritatea contractantă are dreptul de a grupa trimestrial anunțurile de atribuire prevăzute la alin. (2) lit. b), caz în care autoritatea contractantă are obligația de a transmite spre publicare anunțurile de atribuire astfel grupate în termen de 30 de zile de la încheierea fiecărui trimestru.*

(5) *Prin excepție de la prevederile alin. (1) și alin. (2) lit. a), în cazurile și condițiile prevăzute la art. 104, autoritatea contractantă are dreptul de a aplica procedura de negociere fără publicare prealabilă pentru achiziția de servicii sociale și alte servicii*

specifice, prevazute in anexa nr. 2, a caror valoare estimata este egala sau mai mare decat pragul valoric prevazut la art. 7 alin. (1) lit. d); obligatia prevazuta la alin. (2) lit. b) ramane aplicabila.

(6) Criteriile de atribuire utilizate pentru atribuirea contractelor de achizitie publica/acordurilor-cadru avand ca obiect servicii sociale si alte servicii specifice, prevazute in anexa nr. 2, sunt cel mai bun raport calitate-pret sau cel mai bun raport calitate-cost, prevazute la art. 187 alin. (3) lit. a) si b), tinandu-se seama de criteriile de calitate si de sustenabilitate ale serviciilor sociale.”

Având în vedere inventarul litigiilor în curs întocmit la sfârșitul anului 2023;

Luând în considerare numărul mare de litigii în curs aflate pe rolul instanțelor de judecată respectiv un număr de 204 litigii în curs raportat la numărul funcționarilor angajați în cadrul Compartimentului Juridic și Contencios;

Tinand cont de faptul că, în cadrul Compartimentului Juridic și Contencios din cadrul aparatului de specialitate al Primarului Municipiului Pașcani sunt angajati, în prezent, doi funcționari din numărul total de 4 (patru) posturi aprobat conform Hotărârii Consiliului Local al municipiului Pașcani nr. 90/31.05.2021 privind aprobarea organigramei și a statului de funcții pentru aparatul de specialitate al Primarului municipiului Pașcani și instituțiile și serviciile publice de interes local din subordinea Consiliului Local al municipiului Pașcani, cu modificările și completările ulterioare;

În acest sens preciezam că activitatea din cadrul compartimentului nu poate fi acoperită, motivat de complexitatea și volumul activităților ce sunt necesare a se desfășura pentru buna funcționare a acestuia.

În concret, este vorba de formularea cererilor de chemare în judecată la sesizarea direcțiilor, serviciilor, birourilor din cadrul aparatului specialitate al Primarului Municipiului Pașcani, a întâmpinărilor la acțiunile înregistrate pe rolul instanțelor judecătorești, comunicarea către instanțele de judecată a răspunsurilor la solicitările înaintate, formularea și înaintarea căilor de atac îndreptate împotriva sentințelor judecătorești pronunțate în dosarele în care autoritățile administrative sunt părți, ținerea evidenței tuturor dosarelor aflate pe rolul instanțelor judecătorești, obținerea hotărârilor judecătorești cu mențiunea “definitivă” și investirea lor cu titlu executoriu în vederea întocmirii dosarelor de executare, precum și arhivarea acestora, întocmirea proiectelor de hotărâri ale Consiliului Local al Municipiului Pașcani și de dispoziții ale Primarului Municipiului Pașcani specifice domeniului de activitate, precum și rapoartelor de specialitate în domeniul de activitate al compartimentului pentru proiectele de hotărâri, în vederea promovării lor în Consiliul Local al Municipiului Pașcani;

De asemenea, activitatea compartimentului presupune și asigurarea consilierii juridice a direcțiilor, serviciilor, compartimentelor din cadrul aparatului de specialitate al primarului, soluționarea corespondenței primite prin intermediul registraturii și direct de la direcțiile, serviciile, birourile, compartimentele din cadrul aparatului de specialitate al Primarului Municipiului Pașcani și încadrarea în termenele prevăzute de lege în vederea formulării răspunsurilor, cu acordul conducerii executive, la sesizări, reclamații, petiții, cereri și contestații.

O altă activitate extrem de importantă desfășurată la nivelul compartimentului este cea de întocmire a proiectelor contractelor de achiziții publice pentru care au fost demarate proceduri și avizarea din punct de vedere al legalității, a contractelor încheiate de Municipiul Pașcani cu persoane fizice și juridice.

Avand in vedere Decizia civila nr. 2600/29.11.2023 pronuntata de catre Înalta Curte de Casație și Justiție in dosarul susamintit, prin care a fost admis recursul declarat de SC LEGUME S.A. PAȘCANI - PRIN ADMINISTRATOR JUDICIAR C.I.I. FILIP A. SANDA si casata decizia recurata;

Avand in vedere faptul ca, cauza a fost trimisa spre rejudecare la Curtea de Apel Iasi, consideram ca se impune contractarea serviciilor de de consultanță, asistență și reprezentare juridică a Unității Administrativ Teritoriale Municipiul Pașcani;

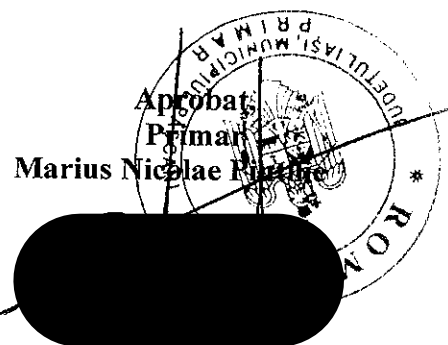
Având în vedere că în situația dată, descrisă mai sus, în mare parte din activitățile juridice de consultanță, de asistenta și de reprezentare, necesare Municipiului Pașcani nu se pot asigura de către personalul de specialitate juridică angajat al instituției, în baza art. 1 alin. (2) lit. b) din Ordonanța de Urgență nr. 26/2012, se impune achiziționarea de servicii de această natură, Servicul Administratie Publica si Compartimentul Juridic și Contencios, din cadrul aparatului de specialitate al Primarului Municipiului Pașcani, apreciem că **Proiectul de hotărâre privind aprobarea achiziționării serviciilor de consultanță, asistență și reprezentare juridică a Unității Administrativ Teritoriale Municipiul Pașcani în dosarul nr. 5594/99/2021* avand ca obiect: acțiune în constatare declinat, Rejudecare – Apel, în care MUNICIPIUL PAȘCANI are calitatea de Apelant Intimat in contradictoriu cu SC LEGUME S.A. PAȘCANI - PRIN ADMINISTRATOR JUDICIAR C.I.I. FILIP A. SANDA in calitate de Intimat Apelant**, așa cum a fost redactat, întrunește condițiile de formă, fond, precum și cele de legalitate, motiv pentru care acordăm aviz favorabil.

SERVICUL ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ,
Șef serviciu PAUL IULIAN APOSTOL

COMPARTIMENTUL JURIDIC ȘI CONTENCIOS,
Cons. jr. IONUȚ - MARIUS VLAD

JUDEȚUL IAȘI
PRIMĂRIA MUNICIPIULUI PAȘCANI

Compartiment Juridic și Contencios,
Nr. 23620 / 17.09.2024

Către,

Primarul Municipiului Pașcani - Marius Nicolae Pintilie

Raport

Avand in vedere **dosarul cu nr. 5594/99/2021*** avand ca obiect acțiune în constatare rejudicare - CERERE DE ABȚINERE - CAM. CONS, in care MUNICIPIUL PAȘCANI are calitatea de Apelant în contradictoriu cu SC LEGUME S.A. PAȘCANI - PRIN ADMINISTRATOR JUDICIAR C.I.I. FILIP A. SANDA;

Avand in vedere **Decizia civila nr. 2600/29.11.2023 pronuntata de catre Înalta Curte de Casatie și Justitie** in dosarul susamintit, prin care a fost admis recursul declarat de SC LEGUME S.A. PAȘCANI - PRIN ADMINISTRATOR JUDICIAR C.I.I. FILIP A. SANDA si casata decizia recurata;

Avand in vedere faptul ca, cauza a fost trimisa spre rejudicare la Curtea de Apel Iasi, consideram ca se impune in continuare contractarea serviciilor de de consultanță, asistență și reprezentare juridică a Unității Administrativ Teritoriale Municipiul Pașcani, pentru umratoarele motive:

Luând în considerare numărul mare de litigii în curs aflate pe rolul instanțelor de judecată respectiv un număr de 168 de litigii în curs raportat la numărul funcționarilor angajați în cadrul Compartimentului Juridic și Contencios;

Tinand cont de faptul că, în cadrul Compartimentului Juridic și Contencios din cadrul aparatului de specialitate al Primarului Municipiului Pașcani sunt angajati, în prezent, doi funcționari din numărul total de 4 (patru) posturi aprobat conform Hotărârii Consiliului Local al municipiului Pașcani nr. 90/31.05.2021 privind aprobarea organigramei și a statului de funcții pentru aparatul de specialitate al Primarului municipiului Pașcani și instituțiile și serviciile publice de interes local din subordinea Consiliului Local al municipiului Pașcani, cu modificările și completările ulterioare;

În acest sens preciez că activitatea din cadrul compartimentului nu poate fi acoperită, motivat de complexitatea și volumul activităților ce sunt necesare a se desfășura pentru buna funcționare a acestuia.

În concret, este vorba de formularea cererilor de chemare în judecată la sesizarea direcțiilor, serviciilor, birourilor din cadrul aparatului specialitate al Primarului Municipiului Pașcani, a întâmpinărilor la acțiunile înregistrate pe rolul instanțelor judecătorești, comunicarea către instanțele

de judecată a răspunsurilor la solicitările înaintate, formularea și înaintarea căilor de atac îndreptate împotriva sentințelor judecătorești pronunțate în dosarele în care autoritățile administrative sunt părți, ținerea evidenței tuturor dosarelor aflate pe rolul instanțelor judecătorești, obținerea hotărârilor judecătorești cu mențiunea "definitivă" și investirea lor cu titlu executoriu în vederea întocmirii dosarelor de executare, precum și arhivarea acestora, întocmirea proiectelor de hotărâri ale Consiliului Local al Municipiului Pașcani și de dispoziții ale Primarului Municipiului Pașcani specifice domeniului de activitate, precum și rapoartelor de specialitate în domeniul de activitate al compartimentului pentru proiectele de hotărâri, în vederea promovării lor în Consiliul Local al Municipiului Pașcani;

De asemenea, activitatea compartimentului presupune și asigurarea consilierii juridice a direcțiilor, serviciilor, compartimentelor din cadrul aparatului de specialitate al primarului, soluționarea corespondenței primite prin intermediul registraturii și direct de la direcțiile, serviciile, birourile, compartimentele din cadrul aparatului de specialitate al Primarului Municipiului Pașcani și încadrarea în termenele prevăzute de lege în vederea formulării răspunsurilor, cu acordul conducerii executive, la sesizări, reclamații, petiții, cereri și contestații.

O altă activitate extrem de importantă desfășurată la nivelul compartimentului este cea de întocmire a proiectelor contractelor de achiziții publice pentru care au fost demarate proceduri și avizarea din punct de vedere al legalității, a contractelor încheiate de Municipiul Pașcani cu persoane fizice și juridice.

Având în vedere cele expuse anterior și ținând cont de complexitatea spetei detaliate, vă rugăm să luați în considerare aprobarea achiziționării serviciilor de consultanță, asistență și reprezentare juridică a Unității Administrativ Teritoriale Municipiul Pașcani în dosarul cu nr. 5594/99/2021* aflat pe rolul Curtii de Apel Iasi și care are termen în data de **09.10.2024**.

Compartiment Juridic și Contencios
Cons. jr. Ionuț / Marius Vlad

ROMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
BD. OCTAVIAN GOGA, NR.2, TRONSON II, SECTOR
3
BUCUREȘTI
SECȚIA I CIVILĂ

SECRETAR
31.05.2024

Destinație
MUNICIPIUL PAȘCANI
PAȘCANI, STR. ȘTEFAN CEL MARE,
nr. 16, județul IAȘI

DOSARUL NR. 5594/99/2021
Materia: Civil
Stadiul procesual al dosarului: Recurs
Obiectul dosarului: acțiune în constatare NCP
Complet: completul nr. 8 ap

Județul IAȘI	
Primăria Municipiul PAȘCANI	
- GHIȘEUL UNIC -	
INTRARE / IESIRE	
Nr.	13408
Data:	30.05.2024

COMUNICARE HOTĂRÂRE CIVILĂ

NR. 2600/2023 DIN DATA DE 13 Decembrie 2023

Stimată doamnă/Stimate domn,

vă comunicăm, alăturat, copia hotărârii civile nr. 2600/2023, pronunțată la data de 13 Decembrie 2023, d
e către ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE SECȚIA I CIVILĂ.

L.S. PRESEDINTE
(ștampilă)

MAGISTRAT ASISTENT,

NR: 13408
DATA: 30/05/2024
COD: FCB2

M.T. 2024 16:58:16, nr. comunicare: 4 din 4

8SP-NCPC MANG

ROMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
SECȚIA I CIVILĂ

Încheiere

Dosar nr. 5594/99/2021

Ședința publică din 29 noiembrie 2023

Simona Cristescu	- Președinte
Mirela Vișan	- Judecător
Mihai-Andrei Negoescu-Gândac	- Judecător
Camelia Ionela Pugliese	- Magistrat asistent

S-a luat în examinare recursul declarat de pârâta Societatea Legume SA Pașcani - prin administrator judiciar C.I.I. Filip A. Sanda împotriva deciziei civile nr.115 din 2 martie 2023, pronunțată de Curtea de Apel Iași - Secția civilă.

La apelul nominal au răspuns recurenta-pârâtă Societatea Legume SA Pașcani - prin administrator judiciar C.I.I. Filip A. Sanda, reprezentată de avocat Dionisie Afloroaei și intimatul-reclamat Municipiu Pașcani, reprezentat de avocat Ionuț Nechita.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

Magistratul asistent a făcut referatul cauzei, arătând că recursul este semnat, legal timbrat, declarat și motivat în termen procedural; prin întâmpinarea depusă la 9 iunie 2023, intimata a solicitat respingerea recursului, ca nefondat.

Avocat Dionisie Afloroaei arată că, din eroare, în memoriul de recurs a fost indicat, ca temei de drept, art.488 alin.1 pct.7 Cod procedură civilă, corect fiind art.488 alin.1 pct.5 din același act normativ.

Înalta Curte ia act de această mențiune și nemaifiind chestiuni prealabile de discutat, constată cauza în stare de judecată și acordă cuvântul părților asupra recursului declarat.

Avocat Dionisie Afloroaei solicită admiterea recursului, casarea deciziei pronunțate în apel și trimiterea cauzei spre rejudecare la aceeași instanță, susținând că motivele de recurs se întemeiază pe dispozițiile art.488 alin.1 pct.5, 6 și 8 Cod procedură civilă.

Învederează că intimata, în calitate de proprietar, solicită revendicarea terenului care face obiectul cauzei pendinte, însă nu a făcut dovada propriului drept de proprietate, ceea ce implică analiza existenței și legalității titlului de proprietate pe care își întemeiază cererea introductivă de instanță.

Arată că prima instanță a respins acțiunea motivat de faptul că niciunul dintre actele invocate de reclamantă nu constituie titlu de proprietate, ci sunt acte administrative, pe care pârâta a înțeles să le conteste.

Susține că instanța de apel a încălcat dispozițiile art.488 alin.1 pct.6 Cod procedură civilă întrucât a schimbat fundamental temeiul acțiunii reclamantului și a motivat decizia recurată având în vedere dispozițiile Legii nr.15 din 1990.

Învederează, totodată, că decizia recurată este nulă întrucât titlul de proprietate invocat de reclamantă nu a fost pus în discuția contradictorie a părților.

Reprezentantul convențional al recurenteii afirmă că hotărârea recurată cuprinde elemente contradictorii întrucât instanța de apel ignoră și respinge excepția de nelegalitate, în raport de faptul că hotărârile Consiliului Local nu sunt susceptibile să producă efecte juridice, însă constată că dreptul de proprietate este produs tocmai de aceste hotărâri ale Consiliului Local. În cazul în care aceste hotărâri produc efecte juridice și sunt translative ale dreptului de proprietate, așa cum apreciază instanța de apel, înseamnă că produc efecte de drept civil, dar și de drept administrativ. Susține că, dacă nu produc efecte juridice, motiv pentru care a fost respinsă, ca inadmisibilă, cererea de soluționare a excepției de nelegalitate, înseamnă că instanța nu putea să le dea niciun fel de efecte juridice, fiind simple acte declarative, de inventariere a patrimoniului, care nu intră în sfera circuitului civil.

Pentru motivele expuse, solicită admiterea recursului, astfel cum a fost formulat, cu obligarea intimatului la plata cheltuielilor de judecată, constând în taxa de timbru aferentă recursului, în cuantum de 8.158,50 lei.

Avocat Ionuț Nechita solicită respingerea recursului, ca nefondat, și menținerea hotărârii pronunțate de instanța de apel.

Susține că, spre deosebire de instanța de fond, instanța de apel, în mod temeinic și legal, a analizat cele două titluri de proprietate. Arată că recurenta, o fostă societate de stat, s-a privatizat și a solicitat să primească în proprietate terenul pe care îl deținea anterior și pentru care a obținut o hotărâre de constatare a dreptului de proprietate, în contradictoriu cu Consiliul Local, care nu este titular de drepturi și obligații, ci doar un organ deliberativ. Ulterior, recurenta a obținut un certificat de atestare al dreptului de proprietate pentru suprafața de 14.000 m².

Arată că instanța de apel a analizat clar această succesiune în timp a actelor normative aplicabile în cauză, precum și faptul că recurenta, în urma obținerii certificatului de atestare a dreptului de proprietate, a predat terenul cu proces verbal de predare-primire, susținerile recurenteii cu privire la nelegalitatea hotărârii instanței de apel fiind netemeinice.

Mai arată că instanța de apel a analizat situația de fapt și a dispus admiterea acțiunii în revendicare, în cererea de apel fiind indicată, în mod clar, succesiunea actelor normative aplicabile în cauză, care au fost puse în discuția contradictorie a părților, în faza dezbaterilor în apel, motiv pentru care consideră că recursul este nefondat.

Cu privire la excepția de nelegalitate invocată de recurentă consideră că a fost ridicată pur formal, fără a fi temeinic motivată.

Declară că va solicita cheltuieli de judecată pe cale separată.

ÎNALTA CURTE,

Având nevoie de timp pentru a delibera, în baza art.396 alin.1 Cod
procedură civilă,

**ÎN NUMELE LEGII,
DISPUNE:**

Amână pronunțarea la 13 decembrie 2023.

Pronunțată astăzi, 29 noiembrie 2023, prin punerea soluției la dispoziția
părților de către grefa instanței.

PREȘEDINTE,
Simona Cristescu

JUDECĂTOR,
Mirela Vișan

JUDECĂTOR,
Mihai-Andrei Negoescu-Gândac

MAGISTRAT ASISTENT,
Camelia Ionela Pugliese

CONFIRM CU
ORIGINALUL

ROMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
SECȚIA I CIVILĂ

Decizia nr.2600

Dosar nr. 5594/99/2021

Ședința publică din 13 decembrie 2023

Simona Cristescu	- Președinte
Mirela Vișan	- Judecător
Mihai-Andrei Negoescu-Gândac	- Judecător
Camelia Ionela Pugliese	- Magistrat asistent

S-a luat în examinare recursul declarat de pârâta Legume SA Pașcani - prin administrator judiciar C.I.I. Filip A. Sanda împotriva deciziei civile nr.115 din 2 martie 2023, pronunțată de Curtea de Apel Iași - Secția civilă.

Dezbaterile asupra recursului au avut loc în ședința publică din data de 29 noiembrie 2023, fiind consemnate în încheierea de la acea dată, care face parte integrantă din prezenta decizie, când instanța, având nevoie de timp pentru a delibera, în temeiul dispozițiilor art. 396 alin. (1) Cod procedură civilă, a amânat pronunțarea la data de 13 decembrie 2023.

ÎNALTA CURTE,

Asupra recursului dedus judecătii, constată următoarele:

I. Circumstanțele cauzei.

1. Obiectul cererii de chemare în judecată.

Prin cererea înregistrată pe rolul Judecătoriei Pașcani la data de 2.04.2021, sub numărul 1701/866/2021, reclamantul Municipiul Pașcani a chemat în judecată pe pârâta Legume SA Pașcani, solicitând ca, prin hotărârea ce se va pronunța, să se constate că proprietarul suprafeței de teren de 509.596 mp, înscrisă în cartea funciară nr.68642 Pașcani, este Municipiul Pașcani; să fie obligată pârâta să lase în deplină proprietate și liniștită posesie suprafața de teren de 509.596 mp ce face obiectul cărții funciare nr.68642 Pașcani; să se dispună radierea din cartea funciară nr. 68642 Pașcani a Legume SA Pașcani, în calitate de proprietar, și înscrierea corectă a Municipiului Pașcani, în calitate de proprietar.

Prin sentința civilă nr.1735 din 29 septembrie 2021, pronunțată de Judecătoria Pașcani, a fost admisă excepția necompetenței materiale a acestei instanțe, invocată din oficiu, și a fost declinată competența de soluționare a cererii formulate de reclamantul Municipiul Pașcani, în contradictoriu cu Legume SA Pașcani prin administrator judiciar C.I.I. Filip A. Sanda, în favoarea Tribunalului Iași.

2. Hotărârea pronunțată în primă instanță.

Prin sentința civilă nr.2461 din 13.10.2022, Tribunalul Iași, Secția I civilă a respins excepția inadmisibilității, a tardivității și excepția de nelegalitate; a respins cererea de chemare în judecată, așa cum a fost precizată de reclamantul Municipiul Pașcani, în contradictoriu cu pârâta Legume SA Pașcani; a luat act că pârâta a solicitat acordarea cheltuielilor de judecată pe cale separată.

3. Hotărârea pronunțată în apel.

Prin decizia nr.115/2023 din 2 martie 2023, Curtea de Apel Iași-Secția civilă a respins excepția autorității de lucru judecat, invocată de apelantul-reclamant Municipiul Pașcani; a respins apelul incident formulat de apelanta-pârâtă Legume SA Pașcani împotriva sentinței civile nr.2461/13.10.2022, pronunțată de Tribunalul Iași, Secția I civilă; a admis apelul principal formulat de apelantul-reclamant Municipiul Pașcani împotriva sentinței civile nr. 2461/13.10.2022, pronunțată de Tribunalul Iași, Secția I civilă, sentință pe care a schimbat-o în tot; a admis cererea promovată de reclamantul Municipiul Pașcani, în contradictoriu cu pârâtă Legume SA Pașcani, prin administrator judiciar CII Filip Sanda; a obligat pârâta Legume SA Pașcani să lase în deplină proprietate și liniștită posesie reclamantului suprafața de teren de 509.596 mp înscrisă în cartea funciară nr. 68642 Pașcani, cu delimitările și indicii topo-cadastrali menționați în carte funciară; a respins cererea reclamantului de rectificare corespunzătoare a cărții funciare; a obligat apelanta-pârâtă Legume SA Pașcani să plătească apelantului-reclamant Municipiul Pașcani suma de 32250,61 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată, din care suma de 20167,11 lei reprezentând cheltuieli de judecată la fond, iar suma de 12083,50 lei reprezentând cheltuieli de judecată în apel.

4. Calea de atac formulată în cauză.

Împotriva deciziei nr.115/2023 din data de 2 martie 2023, pronunțată de Curtea de Apel Iași - Secția civilă, a declarat recurs, întemeiat pe dispozițiile art. 488 alin.(1) pct. 5, pct.6 și pct.8 din Codul de procedură civilă, recurenta - pârâtă Legume SA Pașcani, solicitând admiterea recursului și casarea deciziei recurate, atât cu privire la soluția de respingere a apelului incident formulat de recurentă, cât și cu privire la soluția de admitere, în parte, a apelului declarat de intimatul UAT Municipiul Pașcani.

Referitor la nelegalitatea deciziei recurate cu privire la soluția de respingere a apelului incident declarat de pârâtă împotriva sentinței civile nr. 2461/13.10.2022 pronunțată de Tribunalul Iași, Secția I civilă, arată că instanța de apel a reținut în motivare că excepția de nelegalitate a Hotărârilor Consiliului Local al Municipiului Pașcani nr. 39/1997 și nr. 53/23.08.1999, prin care a fost însușit inventarul bunurilor ce aparțin domeniului public al municipiului este inadmisibilă întrucât aceste hotărâri nu reprezintă acte administrative care să producă efecte juridice, doar hotărârea de guvern ce atestă domeniul public putând face obiectul contestației.

Recurenta apreciază că aspectele vizând aptitudinea H.C.L. Pașcani nr. 39/1997 și H.C.L. Pașcani nr. 53/1999 de a reprezenta sau nu acte administrative care produc efecte juridice este un motiv de fapt nediscutat în contradictoriu, dar pe care instanța de apel și-a fundamentat decizia pronunțată și susține că, procedând în acest fel, Curtea de Apel Iași a încălcat prevederile art. 14 alin. (6) din Codul de procedură civilă, care reglementează principiul contradictorialității, în cauză fiind incident motivul de casare prevăzut de art. 488 alin.(1) pct.5 din Codul de procedură civilă.

Recurenta învederează că, potrivit considerentelor deciziei recurate inadmisibilitatea excepției de nelegalitate este motivată prin faptul că "acest hotărâri nu reprezintă acte administrative care să producă efecte juridice, deoarece hotărârea de guvern ce atestă domeniul public putând face obiectul contestației" însă această motivare este în vădită contradicție cu motivele expuse prin aceeași decizie, în care se arată faptul că "Prin H.C.L. Pașcani nr. 39/1997 s-a preluat terenul în suprafață de 509596 mp în patrimoniul privat al statului și în administrarea Consiliului Local al Municipiului Pașcani, iar prin H.C.L. Pașcani nr. 53/23.08.1999 s-a însușit inventarul bunurilor care alcătuiesc domeniul public al Municipiului Pașcani, conform Anexei nr.1 ce face parte integrantă din hotărâre, în care este înscris și terenul în discuție, poziția 794 din Anexă. Ulterior, prin H.G. nr. 1354/2001, a fost atestat domeniului public al județului Iași, precum și al municipiilor, orașelor și comunelor din județul Iași, în anexa nr.3 a hotărârii menționate regăsindu-se terenului în suprafață de 509.596 mp."

Astfel, instanța de apel constată că H.C.L. Pașcani nr. 39/1997 și H.C.L. Pașcani nr. 53/1999 sunt acte administrative care au produs și produc în continuare efecte juridice cu privire la regimul juridic al proprietății.

Recurenta arată că este o evidentă contradicție, în sensul afirmării inexistenței oricăror efecte juridice ale hotărârilor, iar, pe de altă parte, reținându-se efectele de drept civil și administrativ ale celor două hotărâri, ceea ce atrage incidența motivului de casare prevăzut de art. 488 alin. (1) pct. 6 din Codul de procedură civilă.

Susține că sunt incidente și dispozițiile art. 488 alin. (1) pct. 8 din Codul de procedură civilă întrucât soluția exprimată cu privire la excepțiile de nelegalitate ale H.C.L. Pașcani nr. 39/1997 și H.C.L. Pașcani nr. 53/1999 reprezintă o vădită încălcare a normelor de drept material.

Arată că ambele acte administrative sunt emise în exercitarea atribuțiilor exprese ale Consiliului Local, așa cum acestea erau reglementate de dispozițiile legale aplicabile. Potrivit art. 21 alin.(2) din Legea nr. 69/1991 (act normativ în vigoare la data adoptării H.C.L. nr. 39/1997), Consiliul local are următoarele atribuții: g) administrează domeniul public și privat al comunei ori orașului și exercită drepturile prevăzute de lege cu privire la regiile autonome pe care le-a înființat, iar H.C.L. nr. 39/1997 este adoptată tocmai în scopul expres al administrării unor bunuri, urmând să producă efectele juridice explicit menționate în cuprinsul său. Mai arată că H.C.L. Pașcani nr. 53/1999 este adoptată în aplicarea dispozițiilor art. 21 din Legea nr. 213/1998, producând efectele specifice stabilite de legea organică menționată, în conformitate cu care "Inventarul bunurilor care alcătuiesc domeniul public al unităților administrativ-teritoriale se întocmește, după caz, de comisii special constituite, conduse de președinții consiliilor județene, respectiv de primarul general al municipiului București sau de primari. (2) Inventarele întocmite potrivit prevederilor alin. (1) se însușesc, după caz, de consiliile județene, de Consiliul General al Municipiului București sau de consiliile locale. (3) Inventarele astfel însușite se centralizează de consiliul județean, respectiv de Consiliul General al Municipiului București, și se trimit Guvernului, pentru ca, prin hotărâre, să se ateste apartenența bunurilor la domeniul public județean sau de interes local."

Recurenta învederează că, referitor la dispozițiile exprese ale H.C.L. Pașcani nr. 39/1997, art.1 prevede preluarea terenului în suprafață de 509.596 mp în

patrimoniul privat al Statului de la Legume SA Pașcani (dispoziție care are semnificația expresă a transferului dreptului de proprietate, cu efectele aferente determinării noului titular al dreptului de proprietate). Totodată, Consiliul local instituie dreptul propriu de administrare asupra terenului, ceea ce îi conferă atributul folosinței bunului imobil. Afirmă că aceste dispoziții au ca efect nemijlocit realizarea acțiunilor prevăzute în art. 2 și următoarele din H.C.L. nr. 39/1997, respectiv de valorificare și însușire a fructelor civile generate de teren și, în concluzie, prin H.C.L. Pașcani nr. 39/1997, Statul Român apare ca titular exclusiv, unic, al dreptului de proprietate asupra terenului, dând naștere unui drept real principal - dreptul de administrare, arogat de Consiliul local Pașcani, în temeiul căruia autoritatea locală va încheia o suită de acte civile și administrative. În consecință, în mod evident, H.C.L. Pașcani nr. 39/1997 este un veritabil act administrativ de autoritate constitutiv de drepturi, care produce efecte juridice subsecvente de drept civil.

Învederează că și H.C.L. Pașcani nr. 53/1999 produce efecte juridice proprii, atât prin prisma calității de act de inventariere a patrimoniului, dar mai ales prin schimbarea regimului juridic al dreptului de proprietate asupra terenului, precum și a titularului dreptului de proprietate. Astfel, deși prin H.C.L. Pașcani nr. 39/1997 se stabilise ca proprietar unic și exclusiv Statul Român, regimul proprietății fiind proprietate privată (patrimoniul privat al Statului), prin H.C.L. Pașcani nr. 53/1999, terenul este însușit în proprietatea publică a Municipiului Pașcani, ceea ce semnifică atât o schimbare a titularului dreptului de proprietate, fiind reglementat astfel transferul dreptului de proprietate de la Statul Român la UAT Municipiul Pașcani, cât și o schimbare a regimului dreptului de proprietate, proprietatea privată fiind schimbată cu proprietatea publică.

Având în vedere că cele două hotărâri sunt emise de autoritatea publică, în regim de putere publică, în vederea organizării executării în concret a legii, prin aceste acte născându-se și modificându-se raporturi juridice, sunt îndeplinite toate condițiile prevăzute de art.2 alin. (1) lit. c) teza 1 din Legea nr. 554/2004 care definește actul administrativ, iar a considera că cele două acte administrative emise de Consiliul local al Municipiului Pașcani nu produc efecte juridice înseamnă a ignora complet atât conținutul acestora, cât și a încălca normele de drept material în aplicarea cărora cele două acte administrative au fost emise.

Solicită a se avea în vedere faptul că însuși intimatul reclamant Municipiul Pașcani conferă celor două acte administrative efecte juridice, ele constituind, în viziunea sa, titlul de proprietate. Astfel, conform mențiunilor din cererea de chemare în judecată (pag. 2, par. 4 și 6), dreptul de proprietate al Municipiului Pașcani se fundamentează pe dispozițiile H.C.L. Pașcani nr. 39/1997 și pe dispozițiile H.G. nr. 1354/2001 privind atestarea domeniului public al Județului Iași, precum și al municipiilor, orașelor și comunelor din județul Iași, și care are la bază H.C.L. Pașcani nr. 53/1999.

Subliniază că analiza judicioasă a prezentei cauze trebuie să aibă în vedere, prioritar, dacă actele administrative în discuție sunt valabile și, implicit, dacă pot produce vreun efect juridic, oricare ar fi acesta și doar în situația reținerii legalității actului, se pot pune în discuție efectele actelor, determinându-se dacă sunt operațiuni de gestiune a patrimoniului sau sunt acte constitutive sau translativ de drepturi reale. Arată că analiza legalității actelor administrative este necesară cu atât

mai mult cu cât acestea, de la emiterea lor, beneficiază de prezumția de legalitate, d
unde decurge că a nu executa un act administrativ echivalează cu a nu respect
legea.

Afirmă că însăși analiza de legalitate a H.G. nr. 1354/2001 privind atestare
domeniului public al județului Iași, precum și al municipiilor, orașelor și comunelo
din județul Iași presupune analiza modului legal de dobândire a dreptului d
proprietate de către Municipiul Pașcani. Astfel, includerea unui imobil în inventaru
centralizat al bunurilor aparținând domeniului public al statului nu constituie, în
sine, un titlu de proprietate în favoarea statului, valabilitatea atestării domeniulu
public al statului fiind condiționată de existența, ca premisă, a unui mod legal de
dobândire a proprietății publice (Î.C.C.J., Decizia nr. 561/07.02.2014). Examenul de
legalitate al hotărârii prin care se atestă domeniul public nu se face prin raportare la
această prevedere legală [art. 20 alin. (2) din Legea nr. 213/1998], deoarece excepție
de nelegalitate nu vizează încălcarea acestui text de lege, ci modul de dobândire a
dreptului de proprietate publică asupra terenului în litigiu de către Statul Român
(Î.C.C.J., Decizia nr. 1080/28.02.2012 și, similar, I.C.C.J., Decizia nr.
3830/30.06.2011).

Recurenta învederează că H.C.L. Pașcani nr.39/1197 și H.C.L. Pașcani nr.
53/1999 sunt vădit nelegale, motivat de următoarele aspecte:

(i) Cu privire la H.C.L. Pașcani nr. 39/1997, prin manifestarea unilaterală de
voință a Consiliului local al municipiului Pașcani, terenul în suprafață de 509.596
mp a fost preluat în patrimoniul privat al Statului Român și în administrarea
Consiliului local al municipiului Pașcani, iar un atare act al autorității publice locale
este nelegal, raportat la faptul că, la data emiterii Hotărârii menționate (27 iunie
1997), terenul era proprietate privată a recurenteii, conform sentinței civile definitive
și irevocabile nr.1678/1994, pronunțată în dosarul nr.1293/94 al Judecătoriei
Pașcani, în contradictoriu cu Consiliul local al Municipiului Pașcani. În același timp,
dobândirea dreptului de proprietate de către Stat presupunea exprimarea, în mod
expres, a voinței acestuia, prin Guvernul României, ca viitor titular al dreptului de
proprietate. Or, nu există emisă vreo hotărâre de Guvern prin care să se dispună cu
privire la dobândirea, preluarea sau transferul de la recurentă a dreptului de
proprietate asupra terenului. De asemenea, prin H.C.L. Pașcani nr. 39/1997,
Consiliul local și-a conferit dreptul de administrare a terenului, drept de administrare
care este privit ca drept real și care este de natură să limiteze dreptul de proprietate
sub aspectul atributului folosinței. Prin urmare, este obligatorie manifestarea de
voință a titularului dreptului de proprietate în vederea creării dreptului de
administrare. Arată că H.C.L. Pașcani nr. 39/1997 a fost emisă fără a exista
manifestarea de voință a Statului Român (aparent proprietar al terenului) și fără a
exista vreo hotărâre de Guvern prin care să se dispună cu privire la administrarea
terenului de către Consiliul Local Pașcani și, în consecință, având în vedere
inexistența consimțământului viitorului titular al dreptului de proprietate – Statul
Român – cu privire la dobândirea proprietății și la crearea dreptului de administrare,
este lovit de nulitate absolută actul autorității deliberative locale prin care Statul este
împroprietar, în condițiile inexistenței vreunui alt temei legal.

(ii) Cu privire la H.C.L. Pașcani nr. 53/1999, susține că, prin acest act
administrativ, terenul a fost preluat direct și nelegal din patrimoniul privat al
Statului sau al recurenteii, direct în domeniul public al Municipiului Pașcani, fără

nicio altă formalitate prealabilă, doar prin menționarea sa în cadrul anexei la hotărâre, la poziția 794, în care este indicat ca aparținând domeniului public al municipiului Pașcani teren ocupat de construcții speciale (sere, solarii)" pe str. A. Iancu nr.30, în suprafață de 50,9562 ha – anul dobândirii fiind indicat anul 1997. Or, la data emiterii acestei hotărâri, terenul aparținea fie recurenteii (conform sentinței civile nr. 1678 din 22 martie 1994, pronunțată de Judecătoria Pașcani în dosarul nr.1293/1994), fie Statului Român (conform H.C.L. Pașcani nr. 39/1997), astfel încât, în nicio situație, acest teren nu era "fără stăpân", pentru ca municipiul Pașcani să și-l poată însuși fără alte formalități. Întrucât exista un titular al dreptului de proprietate, oricare din modalitățile prevăzute de lege (descrise în principal prin dispozițiile art. 7 din Legea nr. 213/1998) implica manifestarea expresă a voinței proprietarului, cu excepția exproprierii (modalitate de dobândire a dreptului de proprietate care nu a fost utilizată în cauză). Prin urmare, neexistând vreo manifestare de voință sau consimțământ din partea proprietarului terenului, municipiul Pașcani nu putea include bunul imobil în lista bunurilor aparținând domeniului public al municipiului Pașcani, aceasta fiind o modalitate indirectă de dobândire a dreptului de proprietate. Pentru ca terenul în suprafață de 509.596 mp să aparțină domeniului public ar fi trebuit să fi fost afectat unei utilități publice [să fie "de uz ori de interes public", așa cum prevede art. 858 din Codul civil, precum și art. 3 alin. (1) și (4) din Legea nr. 213/1998], însă la data adoptării H.C.L. Pașcani nr. 53/1999 nu exista vreun act de afectare a terenului vreunui scop de utilitate publică. Mai mult, această afectare nici nu avea cum să existe de vreme ce terenul: (a) era proprietate privată a recurenteii Legume SA Pașcani, (b) era folosit anterior de către recurentă în scop economic privat, pentru obținerea și comercializare de produse agricole, (c) pe întreaga suprafață erau (și există și în prezent) construcții aferente exploatarei agricole (solare, clădiri administrative și de exploatare agricolă, căi de acces, instalații electrice și de irigații etc.).

Cu privire la soluția de respingere a excepției de nelegalitate a H.G. nr. 1354/2001 privind atestarea domeniului public al județului Iași, precum și al municipiilor, orașelor și comunelor din județul Iași, Anexa nr.3 a hotărârii menționate, cu referire la poz.794 a Anexei H.C.L. Pașcani nr. 53/1999, arată că sunt incidente motivele de casare prevăzute de art. 488 alin. (1) pct. 8 și pct. 6 din Codul de procedură civilă.

Învederează că instanța de apel a considerat că trebuie să analizeze exclusiv aspectele formale de adoptare a H.G. nr.1354/2001, fără a verifica aspectele de fond privind existența dreptului de proprietate publică și/sau legalitatea modului de dobândire a proprietății publice, ceea ce atrage incidența motivului de casare prevăzut de art. 488 alin. (1) pct. 8 din Codul de procedură civilă, cu referire la dispozițiile art. 3 alin. (4) și art. 21 din Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, art. 4 alin. (2) și art. 5 din Legea nr. 18/1991.

Susține că instanța de apel se rezumă a verifica dacă H.G. nr. 1354/2001 și anexele acesteia au fost emise în temeiul prevederilor art. 21 alin. (3) din Legea nr. 213/1998, reținând că actul administrativ este legal motivat de faptul că "textul de lege (Legea nr. 213/1998) este menționat în preambulul H.G. (în forma în vigoare la data emiterii)." Or, simpla mențiune în cuprinsul H.G. nr. 1354/2001 a faptului că este emisă în aplicarea Legii nr. 213/1998 nu este echivalentă cu legalitatea actului administrativ adoptat, legalitate care presupune respectarea atât a condițiilor

formale, cât de fond. Prin urmare, obiect al analizei legalității H.G. nr. 1354/2001 constituia inclusiv preexistența dreptului de proprietate publică a Municipiului Pașcani, respectiv legalitatea dobândirii dreptului și uzul/utilitatea publică a bunului imobil.

Cu referire la o decizie de speță a Înaltei Curți de Casație și Justiție învederează că verificarea existenței și legalității dreptului de proprietate publică UAT Pașcani sunt elemente de validitate a H.G. nr. 1354/2001, care trebuie analizate de instanța investită cu excepția de nelegalitate, atât timp cât "cele două hotărâri - de Consiliu local, emise în scopul declarării și inventarierii bunurilor care aparțin domeniului public al unității administrativ-teritoriale a orașului [...], și de Guvern, emisă în scopul atestării bunurilor ce aparțin domeniului public al Județului [...] și al celorlalte unități administrativ-teritoriale din cuprinsul acestuia - invocate de reclamantă drept titluri de proprietate asupra terenului revendicat și dovezi incontestabile ale regimului de proprietate publică căruia i-ar fi supus acesta, nu au o valoare constitutivă de drept, ci doar una declarativă".

Afirmă că decizia recurată este și nemotivată cu privire la nelegalitatea H.G. nr. 1354/2001, raportat la nemotivarea respingerii excepției de legalitate cu referire la motivul invocat de recurentă privind nelegalitatea procedurii de însușire a proprietății publice a Municipiului Pașcani. Astfel, prin apelul incident, recurenta a solicitat admiterea excepției de nelegalitate a H.G. nr. 1354/2001, raportat la inexistența titlului valabil în baza căruia se dobândise anterior dreptul de proprietate publică de către UAT Municipiul Pașcani, iar acest motiv de apel nu a fost analizat de Curtea de Apel Iași, aspect care este de natură să atragă casarea deciziei recurate, raportat la dispozițiile art. 488 alin.(1) pct. 6 din Codul de procedură civilă.

Referitor la soluția de admitere, în parte, a apelului formulat de intimatul UAT Municipiul Pașcani, arată că sunt incidente dispozițiile art. 488 alin.(1) pct.5, pct.6 și pct.8 din Codul de procedură civilă.

Susține că instanța de apel a aplicat greșit dispozițiile art. 7 și următoarele din Legea nr. 213/1998, întrucât niciuna dintre modalitățile prevăzute de acest text de lege nu dispune ca titlul de proprietate sau modul de dobândire a proprietății publice să se realizeze prin actul administrativ de atestare a domeniului public, acesta din urmă având rolul și efectele exclusiv enunțate în cuprinsul art. 18-21 din Legea nr. 213/1998.

Mai arată că instanța de apel a aplicat greșit dispozițiile art. 17 și ale art. 18 din Legea nr. 15/1990, fiind incident motivul de casare prevăzut de art. 488 alin.(1) pct.8 din Codul de procedură civilă. Învederează că dispozițiile art. 17 din Legea nr. 15/1990 sunt aplicabile exclusiv în situația organizării unităților economice de stat în societăți comerciale, așa cum în mod expres se arată în cuprinsul art. 16 din același act normativ. Or, Întreprinderea Legume Fructe Iași a fost organizată în societate comercială pe acțiuni prin H.G. nr. 46/1991 privind înființarea de societăți comerciale pe acțiuni prin reorganizarea întreprinderilor pentru legume și fructe, conform pct.52 al Anexei nr.1. Ulterior acestui moment, societatea comercială Legume Fructe SA, prin acționarii FPS și FPP II Moldova, a decis restructurarea prin divizare, în urma acestei operațiuni fiind înființată recurenta Legume SA, prin desprinderea Fermei Blăgești Pașcani, iar Legume Fructe SA, cu activele rămase, a fost absorbită de Agrocom SA Strunga, jud. Iași. Arată că înființarea noii societăți comerciale Legume SA, în urma divizării, s-a supus exclusiv operațiunilor

prevăzute de Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale, nemaifiind aplicabile dispozițiile Legii nr. 15/1990, deoarece acestea prevedeau exclusiv operațiunile de transformare a societăților de stat în societăți comerciale.

Cu privire la H.C.L. Pașcani nr. 26/1993, solicită a se avea în vedere faptul că aceasta a fost emisă ca urmare a solicitării avizării funcționării societății, neexistând nicio cerere adresată Consiliului local al municipiului Pașcani de înființare a societății Legume SA, aceasta din urmă fiind aprobată de acționarul FPS conform Adresei nr. 30612/30.11.1993 și de acționarul FPP II Moldova conform Adresei nr. 2015/07.12.1993.

Afirmă că instanța de apel stabilește calitatea de proprietar a intimatului reclamant Municipiul Pașcani doar pe baza unor supoziții și interpretări, făcând abstracție de inexistența titlului de proprietate, care ar fi trebuit să fie manifestat sub forma unui act autentic din conținutul căruia să rezulte explicit dreptul de proprietate asupra terenului în suprafață de 509.596 mp, situat în Blăgești -Pașcani.

Susține că și în această privință, curtea de apel a aplicat greșit dispozițiile art. 7 din Legea nr. 213/1998, fiind incident motivul de casare prevăzut de art. 488 alin. (1) pct. 8 din Codul de procedură civilă.

Arată că decizia recurată cuprinde motive contradictorii, devenind aplicabile dispozițiile art. 488 alin.(1) pct.6 C.proc.civ. Astfel, pe de o parte, se reține că efectele directe ale Legii nr. 15 din 7 august 1990, ale H.G. nr. 834 din 14 decembrie 1991 și ale H.G. nr. 46 din 17 ianuarie 1991 sunt dobândirea dreptului de proprietate de către Statul Român, în proprietate privată, iar, pe de altă parte, se afirmă că terenul a trecut în proprietatea Municipiului Pașcani, în proprietate publică, prin efectul actelor normative menționate anterior. Or, cele două constatări sunt complet diferite, aflându-ne în fața a doi proprietari complet diferiți (Statul Român și Municipiul Pașcani) și în regimuri diferite cu privire la dreptul de proprietate (în prima ipoteză – proprietate privată, în cea de-a doua – proprietate publică). Această situație diametral opusă este cu atât mai mult de neînțeles cu cât însăși Curtea de Apel Iași constată că de la momentul dobândirii dreptului de proprietate privată de către Statul Român nu au intervenit alte acte care să aibă ca efect schimbarea titularului dreptului și nici a regimului juridic al proprietății („actele administrative H.C.L. și H.G. doar atestând acest drept de proprietate, nefiind ele însele actele ce au generat/transferat dreptul de proprietate”).

Cu referire la efectele sentinței civile nr. 1678/22.03.1994, pronunțată de Judecătoria Pașcani, instanța de fond reține că „aceasta nu este pronunțată în contradictoriu cu Municipiul Pașcani, ci cu Consiliul Local Pașcani, astfel că Municipiul Pașcani are calitatea de terț în raport cu această hotărâre judecătorească”, iar calitatea de terț atribuită de instanța de fond intimatului reclamant din prezenta cauză justifică posibilitatea Curții de Apel Iași de „a contesta și combate pe calea unui proces cele statuate în cuprinsul acesteia”.

Recurenta susține că aceste motive sunt contrare prevederilor art. 6 din Legea nr. 69/1991, care definesc consiliul local ca o autoritate administrativă autonomă, din cadrul unităților administrativ-teritoriale, și care rezolvă treburile publice din comune și orașe, prevederilor art. 21 alin.(1) și alin.(2) lit.g din același act normativ, ale art. 76 și următoarele din Legea nr. 69/1991 și ale art. 35 alin.(1) și (2) din Decretul nr. 31/1954. Arată că actele normative menționate infirmă constatarea Curții de Apel Iași conform căreia Consiliul local al municipiului Pașcani a

participat în nume propriu în dosarul nr. 1293/1994 al Judecătorei Pașcani, în care fost pronunțată sentința civilă irevocabilă nr.1678 din 22 martie 1994 menționează că, dimpotrivă, în conformitate cu dispozițiile legale, Consiliul local fost parte în dosarul menționat în nume propriu, dar pe seama Municipiului Pașcani acesta din urmă neavând calitatea de terț în raport cu această hotărâr judecătorească.

Învederează că, prin cererea de chemare în judecată, Municipiul Pașcani invocă ca titlu de proprietate exclusiv dispozițiile H.C.L. Pașcani nr. 39/1997 și H.G. nr. 1354/2001, iar prin decizia recurată se reține că titlul de proprietate al intimatului reclamant Municipiul Pașcani este reprezentat de Legea nr. 15/1990 H.G. nr. 834/1991 și H.G. nr. 46/1991, fiind încălcate dispozițiile art. 9 alin.(2) și art. 478 alin.(2) din Codul de procedură civilă, ceea ce atrage incidența motivului de casare prevăzut de art. 488 alin.(1) pct.5 C.proc.civ. Astfel, în soluționarea căii de atac, curtea de apel a modificat complet situația de fapt, reținând în favoarea intimatului reclamant Municipiul Pașcani un alt titlu de proprietate decât cel invocat de acesta.

Solicită a se avea în vedere faptul că aspectele vizând calificarea Legii nr. 15/1990, a H.G. nr. 834/1991 și a H.G. nr. 46/1991 ca reprezentând titlul de proprietate al intimatului reclamant Municipiul Pașcani sunt motive de fapt nediscutate în contradictoriu, invocate direct în cadrul soluționării apelului, în faza de deliberare, și pe care instanța de apel și-a fundamentat decizia pronunțată. Procedând în acest fel, Curtea de Apel Iași a încălcat prevederile art.14 alin.(6) din Codul de procedură civilă întrucât avea obligația de a pune în discuția contradictorie a părților aspectele de fapt menționate, respectiv aptitudinea actelor normative de a reprezenta titlul de proprietate al intimatului reclamant, ce nu a fost invocată prin cererea de chemare în judecată, nu a fost parte a soluției primei instanțe de fond și nici a argumentelor susținute de părțile litigante, devenind incident motivul de casare prevăzut de art. 488 alin.(1) pct.5 C.proc.civ.

Reținând, prin decizia recurată, că terenul este proprietatea publică a Municipiului Pașcani prin efectul actelor normative reprezentate de Legea nr. 15 din 7 august 1990, H.G. nr. 834 din 14 decembrie 1991 și H.G. nr. 46 din 17 ianuarie 1991, în cauză este incident motivul de casare prevăzut de art. 488 alin. (1) pct. 8 din Codul de procedură civilă, raportat la prevederile exprese ale actelor normative menționate de instanța de fond. Astfel, dispozițiile Legii nr. 15/1990 nu reglementează dreptul de proprietate publică sau privată al statului sau al unităților administrativ teritoriale, acest act normativ cuprinzând exclusiv norme aplicabile unităților economice de stat, regiilor autonome și societăți comerciale reorganizate. Invocă dispozițiile art. 4 din H.G. nr. 834/1991 și arată că, potrivit acestor prevederi, determinarea titularului dreptului de proprietate se realizează printr-o procedură formală, prin identificarea cadastrală a terenurilor, identificarea potențialului titular al dreptului de proprietate și prin afectarea terenurilor în fondul special prevăzut de dispoziția legală, însă niciuna dintre procedurile menționate nu a fost îndeplinită de către intimatul reclamant, singurele care ar fi susținut calitatea și titlul de proprietate. Arată că H.G. nr. 46/1991 cuprinde exclusiv mențiuni cu referire la înființarea de societăți comerciale pe acțiuni prin reorganizarea întreprinderilor pentru legume și fructe, determinate nominal în Anexa 1 a Hotărârii, acest act normativ neproducând efecte cu privire la dobândirea de către intimatul reclamant a

dreptului de proprietate asupra terenului, ci dimpotrivă, lectura art. 1 a Hotărârii ar conduce la ideea contrară celei reținute de Curtea de Apel Iași, în sensul atestării dreptului recurenteii asupra întregului patrimoniu al fostei întreprinderi Legume Fructe Iași, inclusiv cu privire la terenul care este obiect al prezentului litigiu.

Sușține că instanța de apel s-a pronunțat cu privire la cererea intimatului Municipiul Pașcani privind obligarea recurenteii să lase în liniștită posesie suprafața de teren de 509.596 mp înscrisă în cartea funciară nr. 68642 Pașcani direct prin decizie, fără a motiva soluția adoptată, aspect care atrage incidența motivului de casare prevăzut de art. 488 alin.(1) pct.6 din Codul de procedură civilă. Învederează că prin apelul incident și întâmpinarea la apelul Municipiului Pașcani, a solicitat, în mod expres, în situația admiterii apelului declarat de UAT Municipiul Pașcani, trimiterea cauzei spre rejudecare primei instanțe pentru analiza pe fond a capetelor de cerere subsecvente întrucât Tribunalul Iași nu a intrat în analiza acestora, motivat de respingerea capătului principal al cererii reclamantului și caracterul subsidiar al celorlalte capete de cerere.

Afirmă că în decizia recurată nu există nicio referire cu privire la aspectele vizând solicitarea recurenteii de respingere, ca neîntemeiată, a cererii reclamantului vizând posesia terenului, raportat la existența necontestată a dreptului de proprietate al recurenteii asupra unui număr de 279 de construcții amplasate pe terenul revendicat de Municipiul Pașcani, așa cum acestea sunt atestate prin Certificatul de atestare a edificării construcției nr. 8455/29.05.2020, emis de Primăria municipiului Pașcani, construcții care sunt înscrise în Cartea funciară nr. 68642 a loc. Pașcani, partea A, poz. A1.1. - A.1.279 și partea B.3, conform extrasului de Carte funciară. Astfel, chiar dacă ar fi admis capătul de cerere privind revendicarea terenului, instanța urma să constate că reclamantul nu are niciun titlu de proprietate asupra construcțiilor, acestea fiind în proprietatea exclusivă a recurenteii. De asemenea, având în vedere existența construcțiilor și a dreptului de proprietate asupra acestora la data dobândirii de către reclamant a dreptului de proprietate, precum și buna-credință a recurenteii pârâte cu privire la exercițiul dreptului de proprietate asupra construcțiilor, reclamantul Municipiul Pașcani are obligația de a respecta dreptul de proprietate al recurenteii cu privire la construcțiile edificate, neputând fi obligată aceasta la eliberarea terenului, respectiv la lăsarea terenului în liniștită posesie, aspect care ar impune obligarea sa la demolarea construcțiilor edificate legal.

Având în vedere că decizia recurată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază cu privire la aspectele menționate anterior, devin incidente prevederile art. 488 alin. (1) pct. 6 teza I din Codul de procedură civilă.

5. Apărările formulate în cauză

Intimatul reclamant Municipiul Pașcani a formulat întâmpinare prin care solicită respingerea recursului, ca nefondat.

Recurenta pârâtă Legume S.A. Pașcani a formulat răspuns la întâmpinare, prin care solicită admiterea recursului, casarea deciziei și trimiterea cauzei spre rejudecare aceleiași instanțe.

6. Procedura derulată în fața Înaltei Curți de Casație și Justiție

Prin rezoluția din 14 iunie 2023, a fost fixat termen de judecată la 29 noiembrie 2023, în ședință publică, cu citarea părților, pentru soluționarea recursului, când a fost amânată pronunțarea pentru 13 decembrie 2023.

II. Soluția și considerentele Înaltei Curți de Casație și Justiție

Examinând decizia recurată, prin prisma criticilor formulate de recurentă și prin raportare la dispozițiile legale aplicabile, Înalta Curte constată că recursul este fondat pentru considerentele ce urmează să fie expuse.

Invocând motivele de casare prevăzute de art. 488 alin. (1) pct. 5, 6 și 8 C.proc.civ., recurenta a formulat prioritari critici de nelegalitate care vizează modalitatea de soluționare a apelului incident care a fost îndreptat de aceasta împotriva soluției dată de tribunalul excepției de nelegalitate a H.C.L. nr. 39/1997 și H.C.L. nr. 53/23.08.1999.

A susținut astfel recurenta că instanța de apel nu a pus în discuția părților aptitudinea H.C.L. Pașcani nr. 39/1997 și H.C.L. Pașcani nr.53/1999 de a produce efecte juridice, deși pe această chestiune s-a fundamentat soluția pronunțată, împrejurare care ar constitui, în opinia sa, o încălcare a prevederilor art. 14 alin. (6) C.proc.civ., care reglementează principiul contradictorialității în procesul civil, încălcare cenzurabilă prin prisma motivului de casare prev. de art. 488 alin. (1) pct. 5 C.proc.civ.

Principiul contradictorialității dezbaterilor, a cărei încălcare este reclamată în prezenta cauză, constă în posibilitatea conferită de lege părților de a discuta și combate orice element de fapt sau de drept al procesului civil. Acesta impune cerința ca nicio măsură să nu fie ordonată de instanță înainte ca aceasta să fie pusă în discuția contradictorie a părților, pentru că nicio măsură nu poate fi dispusă de judecător fără a acorda părților dreptul de a se apăra, asigurându-le acestora posibilitatea de a a-și susține și de a-și argumenta cererile, de a solicita administrarea de probe, de a combate susținerile adversarului, nerespectarea principiului contradictorialității fiind sancționată cu nulitatea hotărârii.

În acest sens, trebuie remarcat că art. 14 alin. (6) C.proc.civ. prevede că „Instanța își va întemeia hotărârea numai pe motive de fapt și de drept, pe explicații sau pe mijloace de probă care au fost supuse, în prealabil, dezbaterii contradictorii.”

Respectarea principiului contradictorialității are o importanță deosebită în realizarea justiției prin procesul civil deoarece asigură realizarea dreptului constituțional la apărare al părților din proces și contribuie la stabilirea adevărului.

În prezenta cauză, recurenta apreciază că instanța de apel ar fi trebuit să pună în discuția contradictorie a părților chiar argumentele pentru care a înțeles să respingă ulterior cererea de apel, susținere care, în mod evident, nu poate fi primită.

În condițiile în care părțile au avut ocazia atât în fața primei instanțe, la momentul dezbaterilor asupra excepției de nelegalitate ridicate, cât și cu prilejul dezbaterilor asupra motivelor de apel deduse judecății, în fața instanței de prim control judiciar, să-și expună propriile apărări privitoare la admisibilitatea excepției respective, recurenta nu poate pretinde că în cauză nu s-a respectat principiul contradictorialității, respectiv că ar fi fost vătămată în plan procesual din această perspectivă, având, în plus, posibilitatea de a critica prin intermediul căilor de atac prevăzute de lege considerentele decisive avute în vedere de judecător.

Or, pentru a se reține incidența motivului de casare prevăzut de art. 488 alin. (1) pct. 5 C.proc.civ. este necesar ca părții să îi fie produsă o vătămare care

să nu poată fi înlăturată decât prin desființarea actului de procedură lovit de nulitate, situație care – conform celor anterior expuse – nu se regăsește în speță.

În ceea ce privește existența unor statuări contradictorii în cuprinsul considerentelor deciziei recurate, sub aspectul efectelor juridice produse de actele a căror valabilitate a fost pusă în discuție prin excepția de nelegalitate, contradicție criticată de recurentă prin prisma motivului de casare prev. de art. 488 alin. (1) pct. 6 C.proc.civ., Înalta Curte constată că nu poate fi primită această critică, contradicția invocată fiind doar aparentă, deoarece instanța de apel nu a reținut că H.C.L. Pașcani nr. 39/1997 și H.C.L. Pașcani nr. 53/23.08.1999 nu ar produce efecte juridice în cadrul procedurii de atestare a domeniului public, ci că respectivele hotărâri nu sunt, conform normelor legale în materie, acte administrative individuale din categoria celor care pot constitui obiect de control jurisdicțional în cadrul procedurii reglementate de art. 4 din Legea nr. 554/2004.

Astfel cum instanța de apel a reținut, prin H.C.L. Pașcani nr. 39/1997 s-a hotărât preluarea terenului (509.596 mp) în patrimoniul privat al statului și în administrarea Consiliului Local al Municipiului Pașcani, iar prin H.C.L. Pașcani nr. 53/23.08.1999 s-a hotărât însușirea inventarului bunurilor care alcătuiesc domeniul public al Municipiului Pașcani, conform Anexei nr. 1, ce fac parte integrantă din hotărâre, în care este înscris și terenul în discuție (poziția 794 din Anexă).

Însă, atestarea domeniului public al județului Iași, precum și al municipiilor, orașelor și comunelor din județul Iași s-a realizat exclusiv prin adoptarea H.G. nr.1354/2001, Anexa nr. 3 a hotărârii menționate (cu referire la poz. 794 a anexei H.C.L. Pașcani nr. 53/1999).

Existența unor motive contradictorii în cuprinsul hotărârii atacate, teză invocată de recurentă în speță, presupune o motivare necorespunzătoare exigențelor art.425 alin.(1) lit.b) C.proc.civ. ce constă în folosirea de către instanță a unor argumente care din punct de vedere logic se exclud reciproc, infirmând raționamentul logico-judiciar prezentat, or, o asemenea situație nu se regăsește în privința statuărilor analizate.

Totodată, Înalta Curte constată nu poate fi validată nici critica subsumată motivului de recurs prev. de art. 488 alin. (1) pct. 8 C.proc.civ., pentru considerentele ce succed.

Potrivit dispozițiilor art. 21 din Legea nr. 213/1998 (în vigoare la data când a fost adoptată H.C.L. Pașcani nr. 53/23.08.1999), „(1) Inventarul bunurilor care alcătuiesc domeniul public al unităților administrativ-teritoriale se întocmește și se modifică, după caz, de comisii special constituite, conduse de președinții consiliilor județene, de primarul general al municipiului București, de primarii unităților administrativ-teritoriale, precum și de persoanele delegate de către aceștia. (2) Inventarele întocmite potrivit prevederilor alin. (1) se însușesc, după caz, de consiliile județene, de Consiliul General al Municipiului București sau de consiliile locale. (3) Inventarele astfel însușite se centralizează de consiliul județean, respectiv de Consiliul General al Municipiului București, și se trimit Guvernului, pentru ca, prin hotărâre, să se ateste apartenența bunurilor la domeniul public județean sau de interes local.”

Din aceste prevederi legale rezultă că, chiar dacă voința juridică a includerii bunurilor în domeniul public de interes local sau județean aparține autorităților locale, iar aceasta se manifestă prin emiterea hotărârii consiliului local ori după caz, a consiliului județean, hotărârile emise de autoritățile locale privind însușirea inventarului bunurilor din domeniul public sunt doar acte prealabile, cu caracter preparator, și nu produc efecte juridice proprii, fiind supuse aprobării prin actul de autoritate al Guvernului. Hotărârea Guvernului este, așadar, actul care, cu efect declarativ, certifică regimul juridic aplicabil bunurilor respective și care, astfel, poate aduce atingere dreptului de proprietate ori interesului legitim al altor persoane.

Așadar, în mod corect s-a statuat că, întrucât Hotărârea nr. 53/23.08.1999 emisă de Consiliul Local al Municipiului Pașcani nu este un act administrativ în sensul art. 2 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 554/2004, pârâta nu are deschisă calea prevăzută de art. 4 alin. (1) din Legea nr. 554/2004 modificată prin Legea nr. 262/2007 pentru cercetarea legalității acesteia în cadrul litigiului de față.

Prin urmare, unicul act administrativ individual, emis în aplicarea art. 20 alin. (2) din Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, care putea face obiectul excepției de nelegalitate în sensul art. 4 din Legea contenciosului administrativ este în speță H.G. nr. 1354/2001 privind atestarea domeniului public al județului Iași, precum și al municipiilor, orașelor și comunelor din județul Iași, iar în cadrul contestării acestui act administrativ se poate analiza din perspectiva indicării criteriilor de apartenență a bunurilor la domeniul public inclusiv legalitatea procedurii de inventariere și a celei de însușire a inventarului de către consiliul local, operațiuni ce constituie, conform calificării corecte date în apel, niște etape intermediare ale unei proceduri unice privind atestarea domeniului public.

În acest context, trebuie subliniat că este corectă și aserțiunea recurentei în sensul că măsura administrativă de trecere a unui bun imobil din domeniul public al statului în domeniul public al unității administrativ-teritoriale trebuie să respecte cerințele impuse de Legea nr. 213/1998 privind bunurile proprietate publică, republicată, cu modificările și completările ulterioare. În concret, conform prevederilor art. 3 alin. (4) din legea în discuție (forma în vigoare la momentul emiterii hotărârii atacate în speță): "domeniul public al comunelor, al orașelor și al municipiilor este alcătuit din bunurile prevăzute la pct. III din anexă și din alte bunuri de uz sau de interes public local, declarate ca atare prin hotărâre a consiliului local, dacă nu sunt declarate prin lege bunuri de uz sau de interes public național ori județean."

Înalta Curte constată însă că în mod judicios s-a reținut că o chestiune privitoare la legalitatea titlului cu care statul ori unitatea administrativ-teritorială a intrat în posesia bunului nu se poate stabili pe calea excepției de nelegalitate, ci pe calea unei acțiuni reale petitorii cum este acțiunea în revendicare în cadrul căreia se compară drepturile de proprietate invocate de părți.

Astfel, în cadrul unei asemenea analize se poate verifica pe deplin temeinicia apărărilor pârâtei, apărări prin care, în esență, se contestă dreptul de proprietate al Municipiului Pașcani justificat de faptul că terenul în litigiu, înscris la poziția 794 din Anexa hotărârii de Guvern menționate, nu ar face parte

din domeniul public al unității administrativ-teritoriale, fiind preluat în mod nelegal.

De asemenea, în condițiile în care prin H.C.L. nr. 39/1997 s-a dispus asupra preluării terenului în suprafață de 509.596 mp în domeniul privat al statului și în administrarea Consiliului Local al mun. Pașcani, hotărârea neputând fi deci calificată act cu caracter preparator în adoptarea H.G. nr. 1354/2001 privind atestarea domeniului public al județului Iași, precum și al municipiilor, orașelor și comunelor din județul Iași, se constată că legalitatea preluării respective din perspectiva normelor legale incidente la momentul emiterii sale este necesar a fi examinată în speță în același context, al comparării titlurilor de proprietate exhibate în vederea stabilirii dreptului preferabil – un control de legalitate pe calea procedurală a excepției de nelegalitate fiind, de altfel, lipsit de finalitatea urmărită de titularul acesteia, eventuala constatare a lipșirii de efecte a hotărârii neputând fi valorificată ca atare între părți, cu ignorarea regimului juridic actual al bunului revendicat supus contestării în acțiunea dedusă judecătii, conform celor mai sus expuse.

În ceea ce privește statuarea instanței de apel privitoare la respingerea excepției de nelegalitate a H.G. nr. 1354/2001, Înalta Curte, reținând că singurele critici de recurs formulate împotriva acestei soluții, subsumate de recurentă prevederilor art. 488 alin.(1) pct. 6 și 8 din Codul de procedură civilă, au vizat, în esență, refuzul acestei instanțe de a verifica pe această cale aspectele de fond privitoare la existența dreptului de proprietate publică, constată că se impune a fi menținută, pentru aceleași considerente legate de obiectul controlului jurisdicțional prin prisma art. 4 alin. (1) din Legea nr. 554/2004 raportat la limitele investiției cu motivele de nelegalitate în contextul procesual al acțiunii în revendicare imobiliară, acțiune care presupune inclusiv stabilirea împrejurărilor invocate.

În acest sens, trebuie subliniat că în faza procesuală anterioară recurenta a invocat nelegalitatea hotărârii de Guvern exclusiv din perspectiva inexistenței unui titlu de proprietate valabil al statului, hotărârea respectivă neputând valora un astfel de titlu.

Referitor la criticile de nelegalitate formulate de recurenta-pârâtă circumscrise motivului de recurs prev. de art. 488 alin. (1) pct. 8 C.proc.civ., vizând analiza instanței de apel anterior evocată având ca obiect stabilirea dreptului de proprietate preferabil în cadrul comparării titlurilor exhibate de părțile litigante, Înalta Curte constată că acestea sunt fondate în limitele și pentru considerentele expuse în continuare.

Reclamantul Municipiul Pașcani a chemat în judecată pe pârâta SC Legume SA Pașcani solicitând în principal ca prin hotărârea ce se va pronunța să fie obligată pârâta să-i lase în deplină proprietate și liniștită posesie suprafața de teren de 509.596 mp, imobil ce face obiectul cărții funciare nr. 68642 Pașcani.

În temeiul art. 563 din Noul Cod civil, „proprietarul unui bun are dreptul de a-l revendica de la posesor sau de la o altă persoană care îl deține fără drept”.

Acțiunea în revendicare, ca mijloc principal de apărare a dreptului de proprietate, reprezintă, conform textului legal anterior evocat, o acțiune prin care proprietarul care a pierdut posesia unui bun, solicită instanței să recunoască dreptul său de proprietate asupra bunului și să redobândească posesia acestuia de

la cel care îl deține fără a fi proprietar. Atunci când posesorul bunului invocă la rândul său un drept de proprietate, instanța este chemată să stabilească direct existența dreptului de proprietate în cadrul acestei acțiuni cu caracter petitoriu, prin compararea titlurilor de proprietate exhibate de părțile litigante și să confirme astfel dreptul de proprietate al uneia dintre părți asupra bunului.

Dacă dreptul de proprietate a intrat în patrimoniul reclamantului / pârâtului printr-un mod original de dobândire a proprietății, precum uzucapiunea sau ocupațiunea, se consideră că proba existenței acestui drept – care constă în dovedirea acestui fapt juridic – are un caracter cert, absolut.

În situația în care dreptul de proprietate a fost dobândit printr-un mod derivat, și anume, printr-un act juridic translativ de proprietate, dovada dreptului presupune producerea înscrisului autentic sau sub semnătură privată, acestea generând o prezumție relativă a împrejurării că dreptul de proprietate asupra imobilului aparține celui ce exhibă acel titlu.

Prin urmare, prin invocarea acestor titluri, fie translative, fie declarative, se invocă în realitate doar o prezumție de proprietate decurgând din faptul existenței titlului, cealaltă parte putând răsturna prezumția invocând și ea o prezumție contrară mai puternică.

În prealabil, trebuie arătat că situația premisă reținută este, conform celor statuate de instanța de prim control judiciar, aceea a exhibării de către fiecare dintre părțile litigante a unui titlu de proprietate, titluri ce au fost supuse analizei prin decizia recurată.

Astfel, referitor la dovada dreptului de proprietate invocat de reclamant, instanța de apel a reținut că prin H.G. nr. 1354/2001 s-a atestat apartenența la domeniul public al județului Iași, precum și al municipiilor, orașelor și comunelor din județul Iași, a bunurilor cuprinse în anexele nr. 1-90) care fac parte integrantă din hotărâre, unde în anexa nr. 3, la poz. 794 se regăsește terenul în suprafață de 509.562 mp situat în Pașcani, str. A. Iancu, nr. 30. S-a apreciat în acest sens că în mod eronat instanța de fond a stabilit că nu este incidentă situația comparării unor titluri, întrucât reclamanta nu și-ar fi dovedit dreptul de proprietate printr-un titlu de proprietate caracterizat de Codul civil, tribunalul statuând că hotărârea menționată reprezintă un act de reglementare a modalității de administrare a bunului, iar nu un mijloc de dobândire a dreptului de proprietate.

S-a reținut, totodată, că pârâta S.C. LEGUME SA Pașcani a invocat la rândul său dreptul de proprietate asupra terenului în cauză, exhibând ca titlu cu privire la acest teren sentința civilă nr. 1678/22.03.1994 pronunțată de Judecătoria Pașcani în dosarul nr. 1295/1994, prin care s-a constatat, în contradictoriu cu Consiliul Local Pașcani, că S.C. LEGUME SA Pașcani deține în proprietate în localitatea Pașcani (Blăgești) suprafața de 524.183 mp, din care face parte și suprafața de 509.562 mp ce face obiectul prezentei judecăți.

Procedând la compararea titlurilor de proprietate invocate de părți, identificate ca atare prin decizia recurată, instanța de apel a constatat că este mai bine caracterizat titlul de proprietate prezentat de reclamant, respectiv, că terenul în suprafața de 509.562 mp este în proprietatea Municipiului Pașcani.

În raport de criticile recurente-pârâte, Înalta Curte constată însă că demersul de comparare a titlurilor este parțial eronat, raționamentul instanței

fiind insuficient și, ca atare, incorect, sub aspectul valențelor juridice acordate ambelor titluri de proprietate reținute în speță.

Pe un prim palier de analiză, ce privește titlul exhibit de reclamant, care are prioritar sarcina probei în cadrul acțiunii deduse judecătii, Înalta Curte constată că, analizând contextul în care terenul aflat inițial în proprietatea statului român a trecut în proprietatea publică a municipiului, s-a reținut că imobilul în cauză a făcut parte anterior anului 1989 din patrimoniul fostei Întreprinderi Legume-Fructe (I.L.F.) Iași, fiind astfel proprietate de stat, dreptul de proprietate privată asupra imobilului în litigiu putând aparține, potrivit art. 4 din Legea nr. 213/1998, domeniului privat al statului sau al unității administrativ-teritoriale, în speță, Municipiului Pașcani.

Aplicând însă prin analogie un criteriu de delimitare a domeniului public al statului de cel al unităților administrativ teritoriale, și anume interesul, național sau local, al acestor bunuri, conform art.3 din același act normativ și, apreciind că nu există nicio rațiune pentru a considera că bunul care face obiectul litigiului ar fi de interes național, curtea de apel a concluzionat că acesta se află în prezent în patrimoniul Municipiului Pașcani.

De asemenea, având în vedere dispozițiile Legii nr. 15/1990, H.G. nr. 834/1991 și ale H.G. nr. 46/1991 și procedurile reglementate de aceste acte normative, precum și H.C.L. Pașcani nr. 39/1997 prin care s-a preluat terenul în suprafață de 509.596 mp în patrimoniul privat al statului și în administrarea Consiliului Local al Municipiului Pașcani, s-a reținut că imobilul-teren revendicat a fost preluat în patrimoniul privat al statului și în administrarea Consiliului Local al Municipiului Pașcani, iar ulterior, conform H.C.L. Pașcani nr. 53/23.08.1999 prin care s-a însușit inventarul bunurilor care alcătuiesc domeniul public al Municipiului Pașcani, respectiv, conform H.G. nr. 1354/2001 care atestă domeniul public al județului Iași precum și al municipiilor, orașelor și comunelor din județul Iași, în anexa căreia (Anexa nr.3) se regăsește menționat terenul în suprafață de 509596 mp, terenul face parte din domeniul public al Municipiului Pașcani.

Înalta Curte constată, cât privește considerentele prezentate prin decizia recurată privind maniera în care dreptul de proprietate asupra imobilului litigios ar fi intrat în patrimoniul unității administrativ-teritoriale, că raționamentul instanței de apel prin care este confirmat dreptul de proprietate invocat de reclamant nu permite stabilirea neechivocă a regimului juridic al bunului revendicat.

Este real că în perioada regimului politic comunist bunurile aflate în deținerea unităților și organelor de stat făceau obiectul dreptului de proprietate socialistă de stat, care aparținea statului, unitățile și organele de stat având doar un drept de administrare directă asupra bunurilor.

După adoptarea Legii nr. 15/1990 privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale și în aplicarea acestei legi, procedura prevăzută de H.G. nr. 834/1991 a reprezentat procedura legală potrivit căreia societățile comerciale cu capital de stat înființate potrivit Legii nr. 15/1990 puteau dobândi dreptul de proprietate asupra terenurilor pe care le dețineau.

Prin efectul dispozițiilor Legii nr. 15/1990, unitățile economice s-au reorganizat în regii autonome și societăți comerciale cu capital de stat, iar bunurile care existau în patrimoniul unităților economice socialiste de stat cu titlu de drept de administrare au trecut în patrimoniul societăților comerciale rezultate în urma reorganizării, cu titlu de drept de proprietate.

Potrivit art. 20 alin. (2) din această lege, „Bunurile din patrimoniul societății comerciale sunt proprietatea acesteia, cu excepția celor dobândite cu alt titlu”.

Potrivit, însă, art. 19 din Legea nr. 15/1990, inventarierea și evaluarea acestor bunuri, precum și stabilirea capitalului social al societăților comerciale astfel înființate se fac în condițiile stabilite prin hotărâre a Guvernului.

În aplicarea acestui text de lege a fost adoptată Hotărârea Guvernului nr. 834/1991 privind stabilirea și evaluarea unor terenuri deținute de societățile comerciale cu capital de stat, iar în conformitate cu art. 5 din această hotărâre a Guvernului, ministerele de resort, precum și autoritățile administrației publice județene au eliberat societăților comerciale certificate de atestare a dreptului de proprietate asupra terenurilor a căror valoare a fost inclusă în capitalul lor social, certificatele reprezentând titluri de proprietate și fiind supuse regimului de publicitate imobiliară (Hotărârea de Guvern nr. 834/1991 a fost publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 259 din 20 decembrie 1991, fiind ulterior modificată prin Hotărârea Guvernului nr. 170/1995).

Reținând însă în cauza de față că S.C. LEGUME FRUCTE SA Pașcani a fost înființată potrivit H.G. nr. 46/1991 privind înființarea de societăți comerciale pe acțiuni prin reorganizarea întreprinderilor pentru legume și fructe, prin reorganizarea fostei întreprinderi I.L.F. Iași și prin preluarea unei părți din patrimoniul acesteia, și că prin H.C.L. Pașcani nr. 26/23.12.1993 a fost înființată S.C. LEGUME SA Pașcani, ca urmare a acțiunii de divizare a S.C. LEGUME FRUCTE SA Pașcani, în baza disp. art. 17 și 18 din Legea nr. 15/1990, instanța de apel că a arătat că, în lipsa parcurgerii procedurii anterior evocate reglementate prin H.G. nr. 834/1991, „entitățile juridice înființate în baza Legii nr. 15/1990” nu pot dovedi dobândirea dreptului de proprietate asupra terenurilor din patrimoniu, iar societatea pârâtă deține un certificat de atestare a dreptului de proprietate asupra terenului, nr. 608/16.06.1994, emis de Ministerul Agriculturii și Alimentației, doar pentru suprafața de 14587 mp teren proprietate exclusivă, teren ce nu face obiectul prezentei judecăți.

Pentru suprafața de teren în litigiu, s-a apreciat că, dacă anterior anului 1989 aceasta a făcut parte din patrimoniul fostei Întreprinderii Legume Fructe (ILF) Iași, fiind astfel proprietate de stat, potrivit art.4 din Legea nr.213/1998, dreptul de proprietate asupra imobilului în litigiu poate aparține domeniului privat al unității administrativ-teritoriale, în speță, Municipiului Pașcani.

Cu toate acestea, făcându-se trimitere exclusiv la hotărârile consiliului local din anul 1997, respectiv din anul 1999, invocate de reclamant prin cererea de chemare în judecată în susținerea unui drept propriu, precum și la H.G. nr. 1354/2001 prin care a fost atestat domeniul public al județului Iași precum și al municipiilor, orașelor și comunelor din județul Iași, care menționează terenul revendicat ca fiind inclus în domeniul public al Municipiului Pașcani, instanța de apel a statuat asupra existenței unei modalități valide de preluare a bunului în

acesta domeniu, fără însă a indica care a fost în concret maniera prin care bunul litigios a devenit obiect al proprietății publice, cu atât mai mult cu cât aceeași instanță a subliniat în mod judicios că „pentru a cuprinde un bun, indiferent de natura sa mobilă sau imobilă, în inventarul domeniului public, este necesar ca unitatea administrativ-teritorială să prezinte sau să dovedească dobândirea proprietății printr-unul din modurile legale de dobândire”.

Or, potrivit art. 3 din Legea nr. 213/1998, „(1) Domeniul public este alcătuit din bunurile prevăzute la art. 135 alin. (4) din Constituție [art. 136 alin. (3), după republicare], din cele stabilite în anexa care face parte integrantă din prezenta lege și din orice alte bunuri care, potrivit legii sau prin natura lor, sunt de uz sau de interes public și sunt dobândite de stat sau de unitățile administrativ-teritoriale prin modurile prevăzute de lege.”

Înalta Curte constată astfel că din rationamentul expus de instanța de apel nu reiese fără echivoc cum un bun care, conform legii, putea forma obiect al proprietății private și-a schimbat acest regim juridic, fiind atestat prin H.C.L. nr. 53/1999 ca făcând obiect al dreptului de proprietate publică, regăsindu-se ca atare în domeniul public al unității administrativ-teritoriale.

Apreciind cu titlu generic că terenul în suprafață de 509.596 mp a trecut în proprietatea publică a Municipiului Pașcani „prin efectul actelor normative menționate”, instanța de apel nu a cercetat efectiv dobândirea de către reclamant a dreptului de proprietate conform legii, prin raportare la împrejurarea că transferul dreptului de proprietate de la un subiect la altul se face, de principiu, în cadrul unui raport juridic civil concret, care are întotdeauna, la bază încheierea unui act juridic sau producerea unui fapt juridic *stricto sensu*.

Prin urmare, era necesar a se verifica modalitatea prin care statul (prin autoritățile sale) a dobândit dreptul de proprietate asupra terenului sus menționat, dacă S.C. LEGUME SA Pașcani a fost constituită în baza legii sau a hotărârii consiliului local, care a fost modalitatea de constituire a patrimoniului său și cu ce titlu a preluat imobilul în litigiu, având în vedere inclusiv manifestările sale de voință exprimate ulterior în referire la deținerea unui drept de proprietate pentru această suprafață de teren (pentru care a solicitat acordarea unui drept de concesiune).

Referitor la titlul exhibit de pârâtă, Înalta Curte constată că instanța de apel a reținut că acesta este reprezentat de sentința civilă nr. 1678/22.03.1994 pronunțată de Judecătoria Pașcani, în contextul în care a remarcat că în cartea funciară cu număr cadastral 68642 a municipiului Pașcani a fost înscrisă, prin încheierea nr. 3931/16.06.1994, suprafața de 509.596 mp teren situat în intravilanul Municipiului Pașcani ca fiind în proprietatea pârâtei LEGUME FRUCTE SA Pașcani, înscrierea fiind realizată în baza actelor de proprietate constând în certificatul de atestare a dreptului de proprietate asupra terenului nr. 608/16.06.1994 pentru suprafața de 14587 mp teren și, respectiv, hotărârea judecătorească irevocabilă sus-menționată pentru diferența de teren.

Analizând efectele acestei ultime hotărâri prin care s-a constatat, în contradictoriu cu Consiliul Local Pașcani, că S.C. LEGUME SA Pașcani deține în proprietate în localitatea Pașcani (Blăgești) suprafața de 524.183 mp, în care este inclusă suprafața de 509.562 mp ce face obiectul prezentei judecăți și suprafața de 14587 mp teren pentru care este emis un certificat de atestare a

dreptului de proprietate, instanța de apel a plecat de la premisa că reclamantul în speță are calitatea de terț în raport cu această hotărâre judecătorească și, ca atare, efectele actului jurisdicțional în discuție nu i se opun cu autoritate de lucru judecat.

Hotărârea judecătorească, ca act al puterii publice și rezultat al unei verificări jurisdicționale realizate de o instanță, se bucură de autoritate de lucru judecat, iar respectarea principiului autorității de lucru judecat presupune, în ideea asigurării stabilității raporturilor juridice, pe de o parte, ca o chestiune litigioasă odată tranșată de instanță să nu mai poată fi adusă înaintea judecății, iar, pe de altă parte, ca ceea ce a stabilit o primă instanță să nu fie contrazis prin hotărârea unei instanțe ulterioare.

Aceste principii au fost consacrate în doctrina și jurisprudența anterioară adoptării Noului Cod de procedură civilă pe baza reglementării date prin dispozițiile referitoare la prezumția irefragabilă a lucrului judecat - art. 1200 pct.4, art. 1202 alin. (2), art. 1201 din Codul civil de la 1864 cu referire la reglementarea excepției procesuale absolute cu acest obiect, prin art. 166 din Codul de procedură civilă de la 1865 (norme sub imperiul cărora a fost pronunțată hotărârea judecătorească definitivă și irevocabilă ale cărei efecte sunt în discuție).

Noile dispoziții procesual civile - art. 430 și 431 C.proc.civ. - care reglementează instituția autorității de lucru judecat au extins efectele lucrului judecat, prin consacrarea legislativă, atât a manifestării sale negative, cât și a celei pozitive.

Totodată, dispozițiile art. 435 C.proc.civ. reglementează expres modalitatea în care se produc efectele hotărârii judecătorești, cu valoare obligatorie, sub semnul relativității, în raporturile dintre părți (și succesorii acestora) și în forma opozabilității față de terții neparticipanți la procedura judiciară, care vor putea face, însă, dovada contrară celor statuate prin hotărâre, în absența participării lor la proces.

Așadar, o hotărâre judecătorească nu poate crea drepturi sau obligații în favoarea sau împotriva acestora, ei fiind protejați de principiul relativității efectelor obligatorii generate de actul jurisdicțional.

Principiul relativității hotărârii judecătorești, atât sub aspectul efectelor obligatorii între părți, cât și al lucrului judecat, presupune că ceea ce a fost judecat să nu poată fi opus decât de către părțile în proces și succesorii acestora. Fundamentul acestui principiu este reprezentat de contradictorialitatea procesului și dreptul la apărare, deoarece părțile au participat în litigiu și au avut astfel ocazia de a-și susține apărările, de a propune și administra probe, de a dezbate pricina în contradictoriu și, eventual, de a exercita căile legale de atac. Este, prin urmare, just ca ele să respecte ceea ce s-a stabilit definitiv, atât în sensul inadmisibilității unei noi acțiuni identice (efectul negativ al lucrului judecat), cât și în sensul că, între ele, chestiunile litigioase definitiv stabilite să nu mai poată fi contrazise, iar judecățile respective trebuie avute în vedere ca premise cu valoare de adevăr juridic și, în consecință, inatacabile în litigiile ulterioare (efectul pozitiv).

Raportându-se la aceste considerente de drept, Înalta Curte constată că raționamentul pe care s-a fundamentat analiza hotărârii invocată de pârâtă în susținerea dreptului său de proprietate este unul eronat.

În esență, cum deja s-a arătat, instanța de apel a reținut în speță că sentința civilă nr. 1678/22.03.1994 nu a fost pronunțată de Judecătoria Pașcani în contradictoriu cu Municipiul Pașcani, ci cu Consiliul Local Pașcani, astfel că Municipiul Pașcani are calitatea de terț în raport cu această hotărâre judecătorească, situație în raport cu care, întrucât efectul pozitiv sau efectul negativ al lucrului judecat se manifestă doar în ceea ce privește persoanele care au participat la proces, iar nu și față de terți, hotărârea judecătorească se opune reclamantului din cauză doar ca un fapt juridic, astfel încât acesta poate contesta și combate pe calea unui proces cele statuate în cuprinsul acesteia, administrând o probă contrară.

Prioritar, trebuie remarcat că litigiul soluționat definitiv prin hotărârea în discuție nu a fost unul circumscris materiei contenciosului administrativ – în care nu prezintă relevanță personalitatea juridică a autorității publice, ci exclusiv capacitatea ei de drept administrativ, respectiv aptitudinea de a emite acte administrative în exercitarea unor prerogative de putere publică ori a unui serviciu public –, ci unul de drept comun, fiind dedus judecătii un raport de drept privat, având ca obiect dreptul de proprietate asupra unui imobil.

Conform art. 4 din Legea administrației publice locale nr. 69/1991, în vigoare la momentul soluționării litigiului anterior, „Comunele, orașele și județele sunt persoane juridice. Ele au deplină capacitate, posedă un patrimoniu și au inițiativă în tot ceea ce privește administrarea intereselor publice locale, exercitând, în condițiile legii, autoritatea în limitele administrativ-teritoriale stabilite.

Ca persoane juridice civile au în proprietate bunuri din domeniul privat, iar ca persoane juridice de drept public sînt proprietare ale bunurilor domeniului public de interes local, potrivit legii.”

În acest sens, art. 71 din lege prevede că „Constituie patrimoniul unității administrativ-teritoriale bunurile mobile și imobile care aparțin domeniului public de interes local, domeniului privat al acesteia, precum și drepturile și obligațiile cu caracter patrimonial.”

Conform art. 5 din același act normativ, „Autoritățile administrației publice prin care se realizează autonomia locală în comune și orașe sunt consiliile locale, ca autorități deliberative, și primarii, ca autorități executive(...)”, iar potrivit art. 21 alin. (2) lit. g), între atribuțiile conferite consiliului local se regăsește și aceea de a administra domeniul public și privat al comunei ori orașului .

De asemenea, art. 35 din Decretul nr. 31/1954 privind persoanele fizice și persoanele juridice prevedea că „Persoana juridică își exercită drepturile și își îndeplinește obligațiile prin organele sale. Actele juridice făcute de organele persoanei juridice, în limitele puterilor ce le-au fost conferite, sunt actele persoanei juridice însăși.”

Prin urmare, consiliile locale nu sunt persoane juridice, ci autorități deliberative, în sensul Legii nr. 69/1991 și în prezent, al Codului administrativ (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2019), iar în termenii fostului Decret

nr. 31/1954 și deopotrivă, ai Noului Cod civil, sunt organe ale persoanei juridice, care este comuna, orașul și municipiul, astfel că actele și faptele juridice ale consiliului local făcute în limitele sau în legătură cu atribuțiile ori cu scopul funcțiilor încredințate sunt actele și faptele persoanei juridice înseși [art. 218 alin. (1) și art. 219 NCC].

Drepturile și obligațiile unităților administrative-teritoriale, ca persoane juridice, se exercită, respectiv, se execută prin organele lor de conducere și execuție, autoritățile publice locale nefiind, ca atare, simpli reprezentanți ai persoanei juridice, ci părți constitutive ale acesteia care acționează în numele și în interesul colectivităților publice pe care le reprezintă.

De altfel, trebuie subliniat în acest context că consiliile locale nu au un patrimoniu propriu, distinct de acela al unităților administrativ-teritoriale în numele și în interesul cărora funcționează.

Aceasta este și rațiunea reținerii legitimității procesuale a Consiliului local Pașcani în litigiul de drept comun finalizat prin sentința examinată – legitimare care nu poate fi pusă în discuție, intrând, de asemenea, în puterea lucrului judecat.

Împrejurarea că în procesul de față figurează ca parte Municipiul Pașcani nu îi conferă calitatea de terț în raport de hotărârea judecătorească anterioară, cum eronat a reținut instanța de apel, fiind parte și în litigiul anterior soluționat definitiv, și din această perspectivă se impunea a se examina efectele obligatorii ale acelei sentințe definitive, respectiv, dacă i se opune reclamantului, cu puterea lucrului judecat, statuarea jurisdicțională referitoare la dreptul de proprietate al S.C. LEGUME SA Pașcani asupra imobilului-teren, coroborând-o cu verificarea modului de preluare a imobilului în domeniul privat, respectiv, în domeniul public al statului/unității administrativ-teritoriale, potrivit celor mai sus arătate.

Sunt deci întemeiate și criticile de nelegalitate cicumscrise motivului de casare prev. de art. 488 alin. (1) pct. 5 C.proc.civ. în referire la aplicarea eronată a normelor de procedură care reglementează efectele hotărârii judecătorești în raport de părțile în cauză.

Nu pot fi însă validate aserțiunile recurentei referitoare la incidența aceluiași motiv de casare din perspectiva unei pretinse încălcări a principiului disponibilității procesuale în faza procesuală a apelului, prin reținerea altui titlu de proprietate decât cel invocat prin cererea de chemare în judecată.

Potrivit art. 9 alin. (2) C.proc.civ., „obiectul și limitele procesului sunt stabilite prin cererile și apărările părților”.

Cererea de chemare în judecată reprezintă actul de procedură prin care se declanșează procesul civil, iar unul dintre principalele efecte juridice ale cererii de chemare în judecată formulate de reclamant îl constituie stabilirea cadrului procesual în care se va desfășura judecata din punct de vedere al părților (cadrul procesual subiectiv), precum și din punct de vedere al pretenției concrete deduse judecății și al cauzei pe care se fundamentează respectiva pretenție, înțelegând astfel ca situație de fapt calificată juridic (cadrul procesual obiectiv).

Or, având în vedere acțiunea dedusă judecății, prima instanța a fost investită cu o cerere de revendicare imobiliară, conform art. 563 C.civ., fundamentată pe un drept de proprietate publică, întemeiată în drept pe

prevederile art. 907 alin. (1) și art. 908 alin. (1) pct. 1 și 3 din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil.

Judecata în apel este limitată, pe de o parte, de ceea ce s-a apelat - *tantum devolutum quantum appellatum* - și, pe de altă parte, de ceea ce s-a dedus judecății la prima instanță - *tantum devolutum quantum iudicatum* -, așa cum rezultă din prevederile art. 478 C.proc.civ.

În cauză, nu poate fi însă reținută încălcarea acestei norme de procedură, examinarea de către instanța de apel a dreptului de proprietate invocat prin cerere conform criticilor aduse sentinței apelate, prin raportare la efectele juridice ale actelor invocate în dovedirea dreptului afirmat, în contextul legislativ al emiterii lor, neconstituind o nesocotire a pretențiilor deduse judecății, respectiv, a cauzei pe care se fundamentează aceste pretenții.

Prin urmare, instanța de apel, schimbând sentința, a soluționat pricina dedusă judecății cu respectarea principiului disponibilității, consacrat de normele de procedură anterior evocate, fără a schimba în calea de atac temeiul juridic al cererii reclamantului, critica recurentei vizând acest aspect neputând fi primită.

În consecință, Înalta Curte, în baza art. 497 C.proc.civ. constatând incidența motivului de recurs prev. de art. 488 alin. (1) pct.8 C.proc.civ., în limitele mai sus expuse, va admite recursul declarat de pârâta Legume SA Pașcani, va casa decizia recurată și va trimite cauza spre rejudecare aceleiași instanțe de apel.

Având în vedere criticile de recurs găsite întemeiate, vor rămâne în afara sferei de analiză a instanței de recurs chestiunile vizând nelegalitatea deciziei dedusă din motivarea deficitară a acesteia prin neanalizarea apărărilor recurentei raportate la existența necontestată a dreptului său de proprietate asupra construcțiilor edificate pe suprafața de teren revendicată, respectiv, la buna sa credință la momentul edificării acestora, aceste aspecte fiind subsecvente stabilirii dreptului de proprietate asupra terenului în litigiu și aplicării corecte a normelor de drept material în cadrul soluționării cererii de revendicare imobiliară, cerere principală conform acțiunii deduse judecății, împrejurare ce face inutilă cercetarea celorlalte critici invocate.

**PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII,
DECIDE:**

Admite recursul declarat de pârâta Legume SA Pașcani - prin administrator judiciar C.I.I. Filip A. Sanda împotriva deciziei civile nr.115 din 2 martie 2023, pronunțată de Curtea de Apel Iași - Secția civilă.

Casează decizia recurată și trimite cauza spre rejudecare aceleiași instanțe.
Definitivă.

Pronunțată astăzi, 13 decembrie 2023, prin punerea soluției la dispoziția părților de către grefa instanței.

PREȘEDINTE,

JUDECĂTOR,

JUDECĂTOR,

Simona Cristescu

Mirela Vișan

Mihai-Andrei Negoescu-Gândac

MAGISTRAT ASISTENT,
Camelia Ionela Pugliese

Red.tehnored.MANG/2 ex.
Jud.fond. Cazacu Cerasela
Jud.apel. Iulian Chișcă; Monica Cocor

Decizie comunicată la data de

1. recurent - pârât Legume S.A. Pașcani - prin administrator judiciar C.I.I. Filip A. Sanda - Iași.
Str. Frumoasă, nr. 16, bl. 639, sc. A, et. 1, ap. 1, județ Iași
2. SC Legume S.A. Pașcani- COMUNICARE ELECTRONICA - com. suburbia Blăgești, Pașcani,
str. Avram Iancu, nr. 30, județ Iași
3. Idem - Iasi, cu sediul procesual ales la SCPA Afloroaei și Asociații - str. Pantelimon nr.5, bl.
D3, tr.3, et.3, ap. 7, județ Iași
4. intimat - reclamant Municipiul Pașcani - Iasi, cu domiciliul procesual ales la Cabinet de
Avocat "Nechita Ionut",str. Sf.Lazar nr.4,bl.Penes Curcanul, tr.IV,cabinet nr.1, județ Iași
5. Idem - Pașcani, str. Ștefan Cel Mare, nr. 16, județ Iași

CONFORM CU
ORIGINALUL